
BELGISCH INSTITUUT VOOR POSTDIENSTEN EN TELECOMMUNICATIE

BESLUIT VAN DE RAAD VAN HET BIPT

VAN

12/11/2009

BETREFFENDE

DE GESCEIDEN BOEKHOUDING VAN BELGACOM VOOR HET JAAR 2007

INHOUDSOPGAVE

1. Doelstellingen	3
2. Retroacta en verslag over de resultaten van de openbare raadpleging	3
3. Reglementaire principes van toepassing op de gescheiden boekhouding 2007 van Belgacom.....	5
4. Overeenstemmingsverklaring van het BIPT overeenkomstig artikel 109, § 2, van de wet van 21 maart 1991	18
5. Verklaring van het BIPT met betrekking tot de inachtneming van het systeem overeenkomstig artikel 60 van de wet van 13 juni 2005.	28
6. Publicatie van de gescheiden boekhouding 2007 op grond van artikel 60 van de wet van 13 juni 2005	30
7. Algemene conclusies.....	35
8. Beroepsmogelijkheden	36

1. Doelstellingen

1. Dit besluit heeft als doelstellingen (i) de evaluatie van de naleving van de regels die gelden voor het opstellen en de controle van de gescheiden boekhouding 2007 van Belgacom en (ii) aan Belgacom de verplichting op te leggen om zijn gescheiden boekhouding 2007 te publiceren. De doelstellingen van dit besluit worden nader gedefinieerd op het einde van deel 3.3.
2. Dit besluit doet geen afbreuk aan de specifieke besluiten van het BIPT (hierna ook het Instituut) met betrekking tot de tarifiering van wholesalediensten.

2. Retroacta en verslag over de resultaten van de openbare raadpleging

2.1. Retroacta

3. Op 19/12/2008 heeft Belgacom aan het Instituut de volgende documenten overgezonden:
  - het Excel-model van de gescheiden boekhouding voor het jaar 2007;
  - het auditverslag van de bedrijfsrevisor Deloitte;
  - de beschrijving van de werkwijze van het model van de gescheiden boekhouding;
  - een toelichting omtrent de verschillen tussen de resultaten van de modellen voor 2006 en 2007.
4. Op 01/07/09 heeft het BIPT op zijn website het ontwerp van dit besluit gepubliceerd teneinde het ter openbare raadpleging voor te leggen conform artikel 140 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (hierna de wet van 13 juni 2005).

2.2. Verslag over de resultaten van de openbare raadpleging

5. Het Instituut heeft kennis genomen van de bijdragen van Belgacom en een rechtspersoon die anoniem wenst te blijven tijdens de openbare raadpleging. Conform het voormelde artikel 140 worden de resultaten van de openbare raadpleging openbaar gemaakt, met inachtneming van de regels inzake vertrouwelijkheid van de bedrijfsgegevens, wat hierna gebeurt. Het Instituut is niet wettelijk verplicht om zijn antwoord op elk punt dat naar voren wordt gebracht tijdens de openbare raadpleging, te publiceren. Het Instituut heeft evenwel bepaalde argumenten geselecteerd waarvoor het een antwoord geschikt achtte.
6. Belgacom en een rechtspersoon die anoniem wenst te blijven, hebben op de openbare raadpleging gereageerd binnen de toebedeelde termijn.
7. Het Instituut heeft kennis genomen van deze bijdragen. Conform het voormelde artikel 140 worden de resultaten van de openbare raadpleging openbaar gemaakt, met inachtneming van de regels inzake vertrouwelijkheid van de bedrijfsgegevens, wat hierna gebeurt. Het Instituut is juridisch niet verplicht om zijn antwoord op elk punt dat naar voren wordt gebracht tijdens de openbare raadpleging, te publiceren. Het Instituut heeft evenwel bepaalde argumenten geselecteerd waarvoor het een antwoord geschikt achtte.

2.2.1. Opmerkingen van Belgacom en antwoorden van het BIPT

- a) Belgacom is van mening dat de rechtsgrond voor het KB van 4 oktober 1999 niet in artikel 60 van de wet van 13 juni 2005 ligt.

Antwoord van het BIPT: het Instituut verwijst naar de toelichtingen in dit besluit.

- b) Belgacom vindt dat de bepalingen van het nieuwe regelgevingskader niet moeten worden uitgevoerd zolang de toepassingsvoorwaarden niet zijn gedefinieerd (koninklijk besluit of besluit van het Instituut dat de nadere regels vastlegt in verband met de verplichting tot gescheiden boekhouding). Het ontbreken van een besluit van het BIPT of van een koninklijk besluit ter uitvoering van artikel 60 van de wet van 13 juni 2005 heeft tot gevolg dat dit artikel ontoepasselijk wordt gemaakt en dat artikel 109 van de wet van 21 maart 1991 gehandhaafd wordt.

Antwoord van het BIPT: de Koning noch het BIPT kunnen de wet schorsen.

- c) Belgacom blijft bij zijn standpunt volgens hetwelk artikel 162 van de wet van 13 juni 2005 van toepassing blijft totdat een besluit van het BIPT dat de nieuwe voorwaarden inzake gescheiden boekhouding definieert, in werking treedt. De marktanalyseprocedure kan immers niet als volledig voltooid worden beschouwd zolang de herziening van de bestaande verplichting tot het voeren van gescheiden boekhoudingen zelf niet is beëindigd.

Antwoord van het BIPT: artikel 162 schrijft duidelijk voor dat de verplichtingen van het vroegere regelgevingskader behouden worden tot aan het besluit van het BIPT betreffende deze verplichtingen en niet tot aan de inwerkingtreding van de regels die de voorwaarden rond deze verplichtingen vaststellen (in dit dossier, het KB of het besluit van het Instituut tot vaststelling van het boekhoudkundige model en de boekhoudmethode). De stelling van Belgacom kan niet in beschouwing worden genomen tenzij het BIPT in zijn marktanalysebesluiten het van kracht worden van zijn besluit betreffende het behoud van de verplichting tot het voeren van gescheiden boekhoudingen zou hebben opgeschort totdat een koninklijk besluit of een besluit van het BIPT ter uitvoering van artikel 60 van de wet van 13 juni 2005 in werking trad, wat niet het geval is.

- d) Belgacom citeert de volgende passage uit het ontwerpbesluit (bladzijde 8):

“Als deze nadere regels betrekking hebben op feiten die zich voordoen na de inwerkingtreding van de wet van 18 mei 2009 (d.i. 14 juni 2009), zoals dat het geval is met de publicatie van de gescheiden boekhouding 2006, dan moet met artikel 19, 1°, rekening worden gehouden voor de gescheiden boekhouding 2007.”

Belgacom laat weten dat artikel 19 van de wet van 18 mei 2009 enkel artikel 60, § 1, van de wet van 13 juni 2005 wijzigt en dus niet op de publicatie betrekking heeft.

Antwoord BIPT: om een onnodige controverse te vermijden heeft het Instituut het voorbeeld van de publicatie in zijn besluit geschrapt.

- e) Belgacom concludeert dat het koninklijk besluit van 4 oktober 1999 onverenigbaar is met artikel 60 van de wet van 13 juni 2005. Derhalve vindt Belgacom dat alleen het vroegere regelgevingskader van toepassing is op de gescheiden boekhouding voor 2006 en 2007.

Antwoord BIPT: gesteld dat het koninklijk besluit van 4 oktober 1999 onverenigbaar zou zijn met artikel 60 van de wet van 13 juni 2005 en zou moeten worden verworpen, dan kan het gebrek aan een geldig KB ter uitvoering van de toepasselijke wet (in het onderhavige geval artikel 60 van de wet van 13 juni 2005) deze wet niet schorsen en een andere wet van toepassing maken (het vroegere regelgevingskader), ook wanneer, in de veronderstelling dat de toepasselijke wet niet wordt uitgevoerd door een geldig KB, moeilijkheden kunnen opduiken in verband met de uitvoering van deze wet.

- g) Belgacom houdt vol dat de overeenstemming tussen bedrijfsactiviteiten en markt verre van perfect is, in tegenstelling tot wat het BIPT lijkt te beweren in zijn ontwerpbesluiten.

Antwoord BIPT: een bedrijfsactiviteit stemt in het nieuwe regelgevingskader niet automatisch overeen met een markt, maar kan overeenstemmen met verschillende markten en eventueel is het mogelijk dat sommige elementen van de bedrijfsactiviteit met geen enkele markt overeenstemmen. Néanmoins, l'IBPT a tenté d'établir au mieux la correspondance précitée.

- h) Belgacom kan zich niet akkoord verklaren met de volgende bewering van het BIPT: “heeft het Instituut [...] door relatief getrouw de aanbevelingen van de Europese Commissie te volgen, relevante markten voor de elektronische-communicatienetwerken en -diensten gedefinieerd”.

Antwoord van het BIPT: het Instituut heeft het betwiste zinsgedeelte geschrapt.

- i) Belgacom is van oordeel dat de resultatenrekeningen 2006-2007 als vertrouwelijk moeten worden behandeld.

Antwoord BIPT: het Instituut verwijst naar de argumenten die ontwikkeld zijn in deel 6 van dit besluit.

- j) Belgacom vindt dat het BIPT niet eenzijdig kan beslissen over de al dan niet vertrouwelijke aard van een inlichting die Belgacom eraan heeft overgezonden onder het zegel van de vertrouwelijkheid.

Antwoord BIPT: in het vroegere regelgevingskader was het BIPT verplicht de operatoren te raadplegen, maar het kon de inlichtingen bepalen die vertrouwelijk waren. In het nieuwe regelgevingskader herinnert het BIPT eraan dat het het recht heeft om het bestempelen van een gegeven als zijnde vertrouwelijk, te betwisten overeenkomstig artikel 23, § 3, lid 2 en 3, van de statutwet.

2.2.2. Opmerkingen van de rechtspersoon die anoniem wenst te blijven

- a) De rechtspersoon die anoniem wenst te blijven, is van oordeel dat een meer gedetailleerd niveau van publicatie van regelgevende documenten dan datgene wat momenteel wordt voorgesteld, nodig is om de ontwikkeling van het concurrentievermogen te vergemakkelijken en om alle marktdeelnemers een optimaal inzicht te bieden.

Antwoord BIPT: het niveau van specificatie van de inlichtingen die door Belgacom worden gepubliceerd is toereikend geacht ten aanzien van de eisen die vastgesteld zijn in het koninklijk besluit van 4 oktober 1999. Het besluit betreffende de nadere regels met betrekking tot de verplichting tot gescheiden boekhouding die aan Belgacom is opgelegd (toepassing en uitvoering van artikel 60 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie) zal de voorbereiding van de inlichtingen vergen, waardoor het Instituut elk jaar een verklaring betreffende de inachtneming van het systeem kan publiceren, op basis van de conclusie van het rapport van de bedrijfsrevisor. Sommige van deze inlichtingen zullen worden gepubliceerd wanneer zij bijdragen tot een open en concurrerende markt, met inachtneming van de regels inzake vertrouwelijkheid van de bedrijfsgegevens.

- b) De rechtspersoon die anoniem wenst te blijven, benadrukt het belang om inzage te verlenen in de gescheiden boekhouding vóór de publicatie van de verklaring inzake overeenstemming met het systeem, om de alternatieve operatoren de gelegenheid te geven om hun commentaar te leveren en de overeenstemming na te gaan met de verplichtingen inzake transparantie en non-discriminatie.

Antwoord BIPT: artikel 60 van de wet van 13 juni 2005 geeft het Instituut de taak om ieder jaar een verklaring te publiceren met betrekking tot de naleving van het systeem op basis van de conclusie van het rapport van de bedrijfsrevisor. Het Instituut begrijpt dat de operatoren het nodig achten om te reageren op de resultaten van de gescheiden boekhouding voor de publicatie van een overeenstemmingsverklaring.

Het is echter hoofdzakelijk op basis van de conclusies van het rapport van de bedrijfsrevisor dat het Instituut in de toekomst van plan is deze verklaring te publiceren. Het Instituut vestigt evenwel de aandacht op het volgende punt: het feit dat de boekhouding conform is verklaard, sluit niet uit dat achteraf nog werk wordt verricht om te evalueren of Belgacom zijn verplichtingen inzake non-discriminatie en het verbod om onrechtmatige kruissubsidiëring toe te passen naleeft. In dit latere stadium is het Instituut eventueel van plan om de sector te raadplegen en rekening te houden met de opmerkingen ervan over de resultaten van het model, die deels openbaar zullen worden gemaakt.

3. Reglementaire principes van toepassing op de gescheiden boekhouding 2007 van Belgacom

3.1. Het vroegere regelgevingskader

3.1.1. Principes

8. Artikel 68, 22°, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven (hierna de wet van 21 maart 1991) definieerde een organisatie met een sterke positie op de betrokken markt als een "organisatie die over een sterke marktpositie beschikt en als zodanig door het Instituut is aangemerkt, overeenkomstig artikel 105 *undecies* van deze wet".

9. Artikel 105 *undecies* luidde als volgt:

"Het Instituut stelt en publiceert elk jaar een lijst op van de organisaties die openbare telecommunicatienetwerken of aan het publiek aangeboden telecommunicatiediensten leveren die worden beschouwd als een organisatie met een sterke positie op een betrokken markt en de lijst van de organisaties met een sterke marktpositie die specifieke rechten en plichten hebben inzake interconnectie en bijzondere toegang krachtens dit hoofdstuk."

10. Artikel 109 van dezelfde wet schreef het volgende voor:

"§ 1. Geen enkele (anticoncurrentiële) subsidiëring ten aanzien van een organisatie met een sterke positie op de betrokken markt, vanuit een telecommunicatiedienst waar die persoon een sterke positie op de betrokken markt heeft naar andere telecommunicatiediensten wordt toegestaan.

Elke organisatie met een sterke positie op een betrokken markt organiseert haar boekhouding zodanig dat de exploitatieresultaten voortvloeiend uit de verschillende telecommunicatiediensten waar zij een sterke positie op een betrokken markt heeft, gescheiden blijven van die voortvloeiend uit de andere telecommunicatiediensten.

§ 2. Ten einde toe te zien op de naleving van de verplichtingen van dit hoofdstuk, legt de Koning, op advies van het Instituut, de boekhoudkundige principes vast die de leverancier van de dienst moet toepassen. In dat kader verstrekt deze aan het Instituut of zijn gevolmachtigden alle noodzakelijke inlichtingen. De vertrouwelijkheid van die inlichtingen wordt door het Instituut gegarandeerd. Het Instituut controleert de naleving van de boekhoudkundige principes die zijn vastgesteld in het koninklijk besluit bedoeld in het vorige lid. Elk jaar wordt een overeenstemmingsverklaring gepubliceerd."

11. De boekhoudkundige principes waarvan sprake in het voormelde artikel zijn vastgelegd in het koninklijk besluit van 4 oktober 1999 betreffende sommige boekhoudkundige principes die van toepassing zijn op organisaties met een sterke positie op de telecommunicatiemarkt dat uitvoering verleent aan artikel 109 van de wet van 21 maart 1991 (hierna het koninklijk besluit van 4 oktober 1999).

12. Artikel 2, § 1, van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999 handhaaft een verdeling in bedrijfsactiviteiten, als volgt:

De organisaties met een sterke positie op de telecommunicatiemarkt splitsen hun exploitatiekosten, geïnvesteerd vermogen en inkomsten ten minste naar de volgende algemene bedrijfsactiviteiten op:

1° kernnetwerk (geschakelde infrastructuur). De kernnetwerkactiviteit omvat de levering van interconnectiediensten, doorvoerdiensten en diensten aan de telecommunicatieoperatoren;

2° lokaal toegangsnetwerk (local-loop-infrastructuur). De lokaal toegangsnetwerkactiviteit omvat de levering van aansluitingen op het telefoonnetwerk;

3° detailhandel. De detailhandel-activiteit omvat de activiteiten die voornamelijk verband houden met de commerciële levering van vaste-telefoondiensten en huurlijnen aan eindgebruikers. Het Instituut kan vragen dat voor elke "retail"-activiteit die aan regels is onderworpen een aparte boekhouding wordt bijgehouden;

4° overige activiteiten. Het Instituut kan een verdere uitsplitsing van deze boekhouding vragen.

13. Zoals vermeld in het voormelde artikel 109 was het Instituut belast met de controle op de naleving van de boekhoudkundige principes vastgelegd in het KB van 4/10/1999, alsook met de jaarlijkse publicatie van een overeenstemmingsverklaring.

3.1.2. Toepassing

14. Overeenkomstig het voormelde artikel 105 *undecies* had het Instituut besloten dat Belgacom moest worden beschouwd als een organisatie die over een sterke positie beschikt op de markten voor spraaktelefonie, huurlijnen en vaste openbare telefoonnetwerken (hierna de voormalige markten). Overeenkomstig het voormelde artikel 109, § 1, diende Belgacom zijn boekhouding zodanig te organiseren dat de exploitatieresultaten met betrekking tot de vermelde markten, afgezonderd werden. Het vroegere regelgevingskader voorzag niet in een auditprocedure met betrekking tot de gescheiden boekhouding, buiten een "audit" van het Instituut. Sedert boekjaar 2000 heeft Belgacom echter het initiatief genomen om zijn gescheiden boekhouding voor onderzoek voor te leggen aan een bedrijfsrevisor.

3.2. Het nieuwe regelgevingskader

3.2.1. Principes

15. Artikel 54 van de wet van 13 april 2005 luidt als volgt:

"Na elke publicatie door de Europese Commissie van haar "Aanbeveling betreffende relevante producten- en dienstenmarkten in de elektronische-communicatiesector", hierna ook de "Aanbeveling" genoemd, en op gezette tijden bepaalt het Instituut de relevante markten voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten, alsook hun respectieve geografische uitgestrektheid."

16. Bovendien regelde artikel 60 van dezelfde wet, vóór de wijziging ervan door de wet van 18 mei 2009 houdende diverse bepalingen inzake elektronische communicatie (hierna de wet van 18 mei 2009), de kwestie van de gescheiden boekhouding als volgt:

"§ 1. Het Instituut kan, volgens de nadere regels bepaald door de Koning, en overeenkomstig artikel 55, §§ 3 en 4, het voeren van gescheiden boekhoudingen voorschrijven met betrekking tot alle activiteiten die met toegang verband houden en waarvoor de operator over een sterke machtspositie beschikt.

De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, welk model en boekhoudkundige methode door het Instituut gehanteerd moeten worden.

Het Instituut kan onder meer van een verticaal geïntegreerde onderneming eisen dat deze opening van zaken geeft over haar interne groothandelsprijzen en verrekenprijzen, onder andere om ervoor te zorgen dat van de niet-discriminatievoorschriften als bedoeld in artikel 58 nageleefd worden of om, zo nodig, onrechtmatige kruissubsidiëring te voorkomen.

Een erkende bedrijfsrevisor, aangeduid door de operator, ziet op kosten van de operator toe op de naleving van het in de vorige alinea vermelde besluit. Op basis van de conclusie van het rapport van die bedrijfsrevisor, publiceert het Instituut ieder jaar een verklaring betreffende de inachtneming van het systeem.

§ 2. Wanneer het Instituut dit nodig acht, kan het, op gemotiveerde wijze, alle boekhoudkundige documenten, met inbegrip van gegevens over van derden ontvangen inkomsten, doen overleggen. Het Instituut bepaalt de termijn binnen dewelke de documenten moeten worden verstrekt. Het Instituut kan dergelijke informatie publiceren wanneer zij bijdraagt tot een open en concurrentiële markt, met inachtneming van de regels inzake vertrouwelijkheid van de bedrijfsgegevens."

17. Artikel 19 van de wet van 18 mei 2009 heeft artikel 60 als volgt gewijzigd:

*“In artikel 60, § 1, van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :
1° in het eerste lid worden de woorden “volgens de nadere regels bepaald door de
Koning, en” geschrapt en wordt het getal “4” vervangen door het getal “4/1”;*

*2° het tweede lid wordt vervangen als volgt : “Het Instituut bepaalt welk model en
boekhoudkundige methode door de in het eerste lid bedoelde operator gehanteerd
moet worden.”;*

*3° in de tweede zin van het vierde lid worden de woorden “Op basis van de conclusie
van” vervangen door de woorden “Volgend op”.*

18. De vraag is of deze wijzigingen in aanmerking moeten worden genomen voor de gescheiden boekhouding 2007 van Belgacom.
19. De eerste kwestie die moet worden geregeld is de datum van inwerkingtreding van de wet van 18 mei 2009.
20. Met uitzondering van artikel 25 is de wet van 18 mei 2009 in werking getreden op 14 juni 2009 en vanaf die datum verbindend in het gehele Rijk.
21. De tweede vraag die moet worden beantwoord is wanneer artikel 19 van de wet van 18 mei 2009 uitwerking heeft.
22. De rechtsleer zegt: “In de regel heeft een norm onmiddellijke werking. Retroactiviteit en andere vormen van temporele werking zijn uitzonderingen die uitdrukkelijk moeten bepaald zijn of minstens duidelijk blijken uit de bewoordingen of de strekking van de norm.”¹
23. Uit de wet van 18 mei 2009 blijkt niet dat artikel 19 van deze wet niet onmiddellijk van toepassing zou zijn de dag van de inwerkingtreding ervan.
24. De derde kwestie die moet worden geregeld is de definitie van wat men onder onmiddellijke werking verstaat.
25. Het Hof van Cassatie heeft geoordeeld:

“In de regel is een nieuwe wet niet alleen van toepassing op toestanden die na haar inwerkingtreding ontstaan, maar ook op de toekomstige gevolgen van de onder de vroegere wet ontstane toestanden die zich voordoen of die voortduren onder vigeur van de nieuwe wet, voor zover die toepassing geen afbreuk doet aan reeds onherroepelijk vastgestelde rechten.”²

26. Nu moet worden bepaald wat het Hof van Cassatie verstaat onder “toestanden”. Op een bepaald ogenblik verwijst het Hof van Cassatie naar “toestanden die [...] ontstaan”. Het Hof van Cassatie bedoelt dus met “toestanden” concrete feiten die in de tijd kunnen worden geplaatst. Zo benadrukt Patricia Popelier³: “Een wet werkt onmiddellijk wanneer zij van toepassing is op feiten die zich situeren vanaf de inwerkingtreding van deze wet. Zij is retroactief wanneer zij van toepassing is op feiten die zich hebben voorgedaan vÓÓr de inwerkingtreding van die wet. Vraag is echter welke feiten- d.i. welke aanknopingspunten- de wetgever in aanmerking neemt om het toepassingsgebied van de wet te bepalen. Daarvoor moet worden gekeken naar de nieuwe regeling. De wetgever kan voor de nieuwe regeling andere feiten determinerend achten dan voor de oude regeling het geval was. De nieuwe wet bepaalt immers haar eigen temporele toepassingsgebied en beperkt bijgevolg ook het temporele toepassingsgebied van de oude wet”.
27. Zoals hierboven vermeld, heeft artikel 19 van de wet van 18 mei 2009 onmiddellijke werking en is dus van toepassing op de feiten die zich voordoen na de inwerkingtreding ervan.

¹ Johan Vande Lanotte, Geert Goedertier, Overzicht van publiek recht, Die Keure, 2001, nr. 273.

² Cass., 12/01/1998, beschikbaar op juridat. Zie ook Johan Vande Lanotte, Geert Goedertier, op.cit., nr. 273 en de verschillende arresten van het Hof van Cassatie die door deze auteurs worden geciteerd

³ P. Popelier, noot onder Cass. 12 januari 1998, R.W. 1998-1999, nr. 24, 819.

28. De gescheiden boekhouding 2007 is op zich geen feit maar een document of een geheel van inlichtingen. Het opstellen van deze boekhouding, de controle van deze boekhouding, de overeenstemmingsverklaring van het BIPT in verband met deze boekhouding en het besluit waarin het BIPT de operator ertoe verplicht om zijn gescheiden boekhouding te publiceren en de publicatie van die boekhouding⁴ (hierna de elementen van de vervulling van de verplichting inzake gescheiden boekhouding) zijn daarentegen concrete feiten die zich op een bepaald ogenblik voordoen en die uitdrukkelijk worden geregeld door artikel 60.
29. Bovendien kunnen de elementen van de vervulling van de verplichting inzake gescheiden boekhouding niet worden opgevat als "toekomstige gevolgen" van de gescheiden boekhouding 2007 die zich voordoen of die voortduren onder vigeur van de nieuwe wet van 18 mei 2009. Zoals hierboven aangegeven, is de gescheiden boekhouding 2007 allereerst geen toestand die ontstaan is in 2007 en daarenboven zijn de verschillende voormelde elementen geen toekomstige gevolgen van de gescheiden boekhouding 2007 maar eerder stappen bij de vervulling van de verplichting tot gescheiden boekhouding. Zelfs als zou moeten worden beschouwd dat de voormelde elementen toekomstige gevolgen zijn van de gescheiden boekhouding 2007, dan nog zou ervan moeten worden uitgegaan dat de toepassing van artikel 19 van de wet van 18 mei 2009 op de gescheiden boekhouding 2007 geen afbreuk doet aan reeds onherroepelijk vastgestelde rechten die Belgacom zou hebben.
30. De voormelde principes moeten worden toegepast op artikel 19 van de wet van 18 mei 2009, dat verschillende wijzigingen aanbrengt in artikel 60 van de wet van 13 juni 2005.
31. Het voormelde artikel 19, 1°, heeft op 14 juni 2009 de bevoegdheden van de Koning ingetrokken om de nadere regels te bepalen met betrekking tot de verplichting om een gescheiden boekhouding te voeren en uit de voorbereidende werkzaamheden⁵ van dit artikel blijkt dat deze bevoegdheden diezelfde dag worden toevertrouwd aan het Instituut, dat echter niet, zoals de Koning, over een verordenende bevoegdheid beschikt. Het Instituut moet dus deze nadere regels vaststellen via individuele besluiten. Als deze nadere regels betrekking hebben op feiten die zich voordoen na de inwerkingtreding van de wet van 18 mei 2009 (d.i. 14 juni 2009), dan moet met artikel 19, 1°, rekening worden gehouden voor de gescheiden boekhouding 2007.
32. Artikel 19, 2°, heeft op 14 juni 2009 de bevoegdheden van de Koning ingetrokken om het boekhoudkundige model en de boekhoudkundige methode vast te stellen en heeft deze toevertrouwd aan het Instituut, zonder daaraan een verordenende bevoegdheid te verlenen. Het boekhoudkundige model en de boekhoudkundige methode die door het Instituut zullen worden vastgesteld ter uitvoering van artikel 60, zoals gewijzigd door de wet van 18 mei 2009, kunnen niet van toepassing zijn op de gescheiden boekhouding 2007, omdat het besluit van het Instituut tot vaststelling van het boekhoudkundige model en de boekhoudkundige methode dan een terugwerkende kracht zou hebben, behalve indien de gescheiden boekhouding 2007 opnieuw zou moeten worden opgesteld en gecontroleerd na de inwerkingtreding van het besluit van het Instituut tot vaststelling van het boekhoudkundige model en de boekhoudmethode. De gescheiden boekhouding 2007 moest worden opgesteld en gecontroleerd overeenkomstig het boekhoudkundige model en de boekhoudkundige methode die in 2007 golden, hetzij overeenkomstig het KB dat door de Koning moest worden genomen overeenkomstig artikel 60. Met andere woorden, het opstellen en de controle van de gescheiden boekhouding 2007 van Belgacom hebben plaatsgevonden vóór de inwerkingtreding van de wet van 18 mei 2009, die daarop dus geen invloed kan hebben. De wijziging die is aangebracht door het voormelde artikel 19, 2°, mag dus niet in aanmerking worden genomen voor de gescheiden boekhouding 2007.
33. Artikel 19, 3°, betreft de verklaring van het BIPT betreffende de naleving van het systeem, ofwel een deel van dit besluit. Dat besluit wordt genomen na de inwerkingtreding van de wet van 18 mei 2009. De verklaring van het BIPT die deel uitmaakt van dit besluit in verband met de naleving van het systeem, moet dus voldoen aan de wijzigingen die door deze wet zijn aangebracht. Bijgevolg moet voor de gescheiden boekhouding 2007 rekening worden

⁴ Krachtens artikel 60 is het in principe het Instituut dat bepaalde boekhoudkundige informatie van de operator dient te publiceren maar het Instituut meent dat het logischer en meer samenhangend is dat de operator dit doet.

⁵ Gedr. St., Gedr. St. 52, 1813, 001, blz. 17

gehouden met de wijziging die is doorgevoerd door artikel 19, 3°. Artikel 60, § 1, vierde lid, tweede zin, moet dus voor de behoeften van dit besluit worden gelezen als volgt:

“Volgend op het rapport van die bedrijfsrevisor publiceert het Instituut ieder jaar een verklaring betreffende de inachtneming van het systeem.” (onderstreept door het Instituut)

34. Het KB dat uitvoering moet geven aan artikel 60, § 1, eerste lid en dat het “model en boekhoudkundige methode [die] door het Instituut gehanteerd moeten worden” moet vaststellen, is nooit aangenomen en zal nooit worden aangenomen. Artikel 60, § 1, eerste lid, is immers gewijzigd door artikel 19 van de wet van 18 mei 2009. Zoals hierboven vermeld, is het voortaan de taak van het Instituut en niet langer van de Koning om het boekhoudkundige model en de boekhoudkundige methode te specificeren die moeten worden gebruikt door de operator op wie een verplichting tot gescheiden boekhouding rust.
35. Nergens in de wet van 13 juni 2005 wordt vermeld dat de toepassing van artikel 60 afhankelijk zou zijn van de inwerkingtreding van een KB of van een besluit van het Instituut dat dit artikel ten uitvoer legt. Overigens wordt in artikel 108 van de Grondwet bepaald: “De Koning maakt de verordeningen en neemt de besluiten die voor de uitvoering van de wetten nodig zijn, zonder ooit de wetten zelf te mogen schorsen of vrijstelling van hun uitvoering te mogen verlenen.”. Bijgevolg kan het ontbreken van koninklijke besluiten ter uitvoering van artikel 60 van de wet van 13 juni 2005 niet tot gevolg hebben dat deze wet of artikel 60 van deze wet wordt geschorst. Het Instituut heeft niet de macht of de bevoegdheid om een wet te schorsen. Artikel 60 is dus van toepassing ondanks het ontbreken van uitvoeringsmaatregelen.
36. Om een juridische leemte te voorkomen is het BIPT van oordeel dat het KB van 4 oktober 1999 moet worden toegepast. Dit KB is in tegenstelling tot talrijke bepalingen van de wet van 21 maart 1991, niet opgeheven door de wet van 13 juni 2005. Bovendien lag de juridische grondslag van dit KB in artikel 109 van de wet van 21 maart 1991 en kan het KB een nieuwe juridische grondslag vinden in artikel 60 van de wet van 13 juni 2005.
37. Krachtens artikel 109, § 2, van de wet van 21 maart 1991 moest de Koning namelijk de “boekhoudkundige principes [...] die de leverancier van de dienst moet toepassen” vaststellen. Krachtens artikel 60, § 1, tweede lid, van de wet van 13 juni 2005, vóór de wijziging ervan door de wet van 18 mei 2009, moest de Koning bepalen “welk model en boekhoudkundige methode door [...] [de operator] gehanteerd moeten worden”.⁶
38. De uitdrukking “boekhoudkundige principes” is echter ruimer dan de uitdrukking “model en boekhoudkundige methode”. Bijgevolg mogen wat het nieuwe regelgevingskader betreft alleen de elementen van het KB van 4 oktober 1999 worden toegepast die onder het boekhoudkundige model en de boekhoudkundige methode vallen en moeten we ons voor het overige baseren op artikel 60. De vraag rijst in het bijzonder of de verplichtingen tot publicatie en beschikbaarstelling van inlichtingen aan derden, zoals deze bepaald zijn in artikel 2, paragraaf 5 en paragraaf 6 van het KB van 4 oktober 1999 nog vallen onder de boekhoudkundige methode en het boekhoudkundig model en nog een toereikende grondslag hebben in artikel 60, § 1, tweede lid, van de wet van 13 juni 2005. Voorzichtigheidshalve gaat het Instituut ervan uit dat het antwoord negatief is en baseert het de verplichting tot publicatie in het nieuwe regelgevingskader direct op artikel 60, § 2.
39. We lezen overigens het volgende in het verslag aan de Koning van het KB van 4 oktober 1999:

“De boekhoudkundige principes die zo door de Koning worden bepaald vergemakkelijken de taak van het Instituut in zijn toezichtsovername, met name het verbod van kruissubsidiëring tussen telecommunicatiediensten.”

---

⁶ Artikel 19, 2°, van de wet van 18 mei 2009 corrigeert artikel 60 door goed duidelijk te maken dat het boekhoudkundige model en de boekhoudkundige methode moeten worden gehanteerd door de operator op wie een verplichting tot gescheiden boekhouding rust, en niet door het Instituut. De voorbereidende werkzaamheden (Gedr. St., Gedr. St. 52, 1813, 004, blz. 17) voegen eraan toe dat deze correctie nodig was naar aanleiding van een foutieve omzetting van artikel 11.1, tweede lid, laatste zin van de Toegangsrichtlijn.

40. Op dezelfde manier wil artikel 60 van de wet van 13 juni 2005 uitdrukkelijk kruissubsidiëring verbieden. Daaruit blijkt dat zowel het KB van 4 oktober 1999 als artikel 60 een gemeenschappelijk doel nastreven.
41. Overeenkomstig artikel 60 van de wet van 13 juni 2005 is het de operator die de bedrijfsrevisor moet aanwijzen en betalen.
42. Volgend op het rapport van die bedrijfsrevisor publiceert het Instituut ieder jaar een verklaring betreffende de inachtneming van het systeem.

3.2.2. Toepassing

43. Overeenkomstig artikel 54 van de wet van 13 juni 2005 heeft het Instituut na de publicatie door de Europese Commissie op 11 februari 2003 van haar aanbeveling⁷ betreffende relevante producten- en dienstenmarkten in de elektronischecomunicatiesector, waarbij 18 markten werden gedefinieerd (hierna de aanbeveling van 2003), relevante markten voor de elektronische-communicatienetwerken en -diensten gedefinieerd, alsook de respectieve geografische omvang ervan (hierna de relevante markten bepaald door het Instituut naar aanleiding van de publicatie van de aanbeveling van 2003).
44. Op basis van artikel 60, § 1, eerste lid, van de wet van 13 juni 2005 heeft het Instituut aan Belgacom een verplichting tot gescheiden boekhouding op sommige relevante markten opgelegd (hierna de nieuwe markten).
45. Er moet worden opgemerkt dat het Instituut in één enkel besluit de definitie van de relevante markt, de analyse van de eigenlijke markt (analyse van de mededingingsvoorwaarden en identificatie van de operatoren met een sterke machtspositie op de relevante markt) en het besluit over de remedies of correctiemaatregelen heeft gebundeld. Gemakshalve wordt naar dit enige besluit verwezen met het woord "marktanalysebesluit", hoewel de gebruikte term meer dekt dan de marktanalyse in de enge zin.
46. Het Instituut heeft Belgacom een verplichting tot gescheiden boekhouding opgelegd (met verplichting om de interne verrekenprijzen te identificeren) voor de volgende relevante markten en in de volgende marktanalysebesluiten:

Nr. markt	Naam van de relevante markt	Datum van het marktanalysebesluit
1	Toegang tot het telefoonnet op een vaste locatie voor particuliere gebruikers	19/06/2006
2a	Analoge toegang tot het telefoonnet op een vaste locatie voor particuliere gebruikers	19/06/2006
2b	ISDN-2-toegang tot het telefoonnet op een vaste locatie voor niet-particuliere gebruikers	19/06/2006
2c	ISDN-30-toegang tot het telefoonnet op een vaste locatie voor niet-particuliere gebruikers	19/06/2006
3	Openbaar beschikbare nationale telefoondiensten geleverd op een vaste locatie voor particuliere gebruikers	11/08/2006⁸

⁷ Aanbeveling 2003/311/EG betreffende relevante producten- en dienstenmarkten in de elektronischecomunicatiesector die overeenkomstig Richtlijn 2002/21/EG van het Europees Parlement en de Raad inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronischecomunicatienetwerken en -diensten aan regelgeving ex ante kunnen worden onderworpen, *PB*, L114/45

⁸ Met zijn besluit van 6 november 2008 betreffende de markten 3 en 5 geselecteerd in de aanbeveling van de Europese Commissie van 11 februari 2003, heeft het Instituut de verplichting tot gescheiden boekhouding op deze markten opgeheven (het gaat dus om de tweede marktanalyse betreffende de markten 3 en 5).

5	Openbaar beschikbare nationale telefoondiensten geleverd op een vaste locatie voor niet-particuliere gebruikers	11/08/2006 ⁹
8	Gespreksopbouw op het openbare telefoonnetwerk, verzorgd op een vaste locatie	11/08/2006
9	Gespreksafgifte op afzonderlijke openbare telefoonnetwerken, verzorgd op een vaste locatie	11/08/2006
10	Gespreksdoorgiftdiensten in het vaste openbare telefoonnetwerk	11/08/2006
11	Ontbundelde toegang op wholesale-niveau (inclusief gedeelde toegang) tot metalen netten en subnetten, voor het verzorgen van breedband- en spraakdiensten	10/01/2008 ¹⁰
12	Wholesale-breedbandtoegang	02/09/2009 met terugwerkende kracht tot 10 januari 2008 ¹¹
13	Afgevendende segmenten van huurlijnen op wholesale-niveau	17/01/2007 ¹²

3.3. Toepassing van het vroegere of het nieuwe regelgevingskader op de gescheiden boekhouding 2007 van Belgacom en verdeling in relevante markten of bedrijfsactiviteiten.

3.3.1. Inleiding

47. Na de publicatie van de aanbeveling van 2003 en de inwerkingtreding van de wet van 13 juni 2005 en van de daaropvolgende wijzigingswetten en in verband met de gescheiden boekhouding 2007 van Belgacom, rijzen de vragen welk regelgevingskader moet worden toegepast (namelijk artikel 109 van de wet van 21 maart 1991 en het KB van 4 oktober 1999 in zijn geheel of artikel 60 van de wet van 13 juni 2005 en de elementen van het KB van 4 oktober 1999 die vallen onder het boekhoudkundig model en de boekhoudkundige methode) en welke verdeling van de markten of andere verdeling moet worden gebruikt (de verdeling in bedrijfsactiviteiten die vastgesteld is in het KB van 4 oktober 1999 of de verdeling in relevante markten die vastgesteld is door het Instituut na de publicatie van de aanbeveling van 2003).
48. Artikel 165 van de wet van 13 juni 2005 zegt: "De bepalingen van deze wet treden in werking tien dagen na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad. De Koning kan de inwerkingtreding van sommige bepalingen uitstellen met het oog op het realiseren van een zekere overgangs- of overlegperiode."

⁹ Idem

¹⁰ In zijn arrest van 07/05/2009 (R.G. 2008/AR/787) heeft het Brusselse hof van beroep het besluit van 10 januari 2008 van het BIPT nietig verklaard waarin het aan Belgacom als operator met een sterke machtspositie op markt 11 een aantal correctiemaatregelen oplegt. De verplichting tot gescheiden boekhouding behoort echter niet tot de correctiemaatregelen die door het hof zijn vernietigd.

¹¹ In zijn arrest van 07/05/2009 (R.G. 2008/AR/787) heeft het Brusselse hof van beroep het besluit van 10 januari 2008 van het BIPT nietig verklaard waarin het Belgacom als operator met een sterke machtspositie aanduidt voor markt 12 en waarin het bijgevolg correctiemaatregelen oplegt aan Belgacom uit dien hoofde. Dit gedeeltelijk vernietigde besluit heeft het voorwerp uitgemaakt van een retroactief vernieuwingsbesluit waarin de verplichting tot gescheiden boekhouding behouden blijft (vernieuwingsbesluit van 2 september 2009 ter correctie van het marktanalysebesluit van 10 januari 2008 betreffende de breedbandtoegangsmarkten).

¹² Met zijn arrest van 15/10/2009 (R.G. nr. 2007/AR/930) heeft het Brusselse hof van beroep de marktanalyse met betrekking tot markt 11 in zijn geheel nietig verklaard. Het BIPT is evenwel van plan om binnenkort een retroactief vernieuwingsbesluit te nemen.

49. De wet van 13 juni 2005 is op 20 juni 2005 bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad. De Koning heeft de inwerkingtreding van de artikelen 54 en 60 van deze wet niet uitgesteld.
50. Bovendien heeft deze wet de artikelen 68, 22°, 105 *undecies* en 109 van de wet van 21 maart 1991 opgeheven.
51. Er moet evenwel ook rekening worden gehouden met artikel 162 van de wet van 13 juni 2005.
52. Dat artikel luidt als volgt:

“De verplichtingen die aan de operatoren met een sterke machtspositie worden opgelegd door of krachtens de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, alsmede de verplichtingen die worden opgelegd door of krachtens artikel 105bis, lid 7 en lid 9, van diezelfde wet, zoals het luidde voordat het werd opgeheven bij de wet van 13 juni 2005, worden gehandhaafd totdat, na afloop van de relevante marktanalyse waarin ze passen, het Instituut een besluit neemt met betrekking tot elkeen daarvan, overeenkomstig de artikelen 54 tot 56.”

3.3.2. Onderzoek van artikel 162 en toepassing op de gescheiden boekhouding 2007 van Belgacom

53. Artikel 162 doelt op de hypothese waarbij verschillende verplichtingen (gescheiden boekhouding, transparantie, kostentoerekening, enz.) opgelegd zijn door of krachtens de wet van 21 maart 1991 aan de operatoren met een sterke machtspositie op de markt. Zoals hierboven vermeld, is aan Belgacom automatisch door artikel 109 van de wet van 21 maart 1991 een verplichting tot gescheiden boekhouding opgelegd omdat het Instituut geoordeeld heeft dat het bedrijf over een sterke machtspositie beschikte op de markten voor spraaktelefonie, huurlijnen en openbare telefoonnetten.
54. Artikel 162 schrijft voor dat de betreffende verplichtingen die aan de operatoren worden opgelegd, worden gehandhaafd totdat de besluiten (“een besluit [...] met betrekking tot elkeen daarvan”) bedoeld in hetzelfde artikel door het Instituut worden genomen. Er moet worden verduidelijkt dat niet alleen de verplichtingen in kwestie die aan de operatoren worden opgelegd, gehandhaafd worden maar ook het regelgevingskader dat van toepassing is op deze verplichtingen, op de nadere regels met betrekking tot deze verplichtingen en op de verplichtingen verbonden aan het stelsel van gescheiden boekhouding die niet aan de operator zouden zijn opgelegd¹³, namelijk wat de verplichting tot gescheiden boekhouding betreft, artikel 109 van de wet van 21 maart 1991. Wanneer het besluit bedoeld in artikel 162 door het Instituut is genomen en voor zover dit besluit bevestigt dat de operator met de sterke machtspositie een

¹³ Deze bewering is niet uitdrukkelijk vermeld in artikel 162 of in artikel 27 van de Kaderrichtlijn dat door dit artikel wordt omgezet. Men zou ervan kunnen uitgaan dat de verplichtingen die aan de operator worden opgelegd inzake gescheiden boekhouding (in het kader van artikel 109, § 2, het verbod tot subsidiëring, de verplichting om de boekhouding te scheiden, de verplichting om de boekhoudkundige principes na te leven, de verplichting om het Instituut de boekhoudkundige informatie beschikbaar te stellen) onderworpen blijven aan het vroegere regelgevingskader maar dat de verplichtingen in verband met het stelsel van gescheiden boekhouding die opgelegd zouden zijn aan andere personen dan de operator (bijvoorbeeld de verplichting van het Instituut om de vertrouwelijkheid in acht te nemen van de bedrijfsgegevens of de verplichting die aan een bedrijfsrevisor wordt opgelegd om de boekhouding te controleren) onmiddellijk onderworpen zijn aan het nieuwe regelgevingskader. Uit de punten 6 en 7 (bladzijde 7 en 8) van het arrest van het hof van beroep van Brussel van 16 juni 2006 (R.G. 2004/AR/1249) blijkt echter impliciet dat dit niet het geval zou zijn en dat artikel 109 onverkort van toepassing zou blijven. Het hof beslist immers het volgende:

Punt 6: “Het nieuwe regelgevingskader van toepassing op de communicatie dat aangenomen is op 7 maart 2002 en dat uiterlijk 24 juli 2003 omgezet moest zijn, heeft onder andere Richtlijn 97/33 opgeheven met ingang van 25 juli 2003.”
 “Krachtens artikel 7 van Richtlijn 2002/19 handhaven de lidstaten echter alle verplichtingen inzake toegang en interconnectie die vóór de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn ten aanzien van openbare communicatienetwerken en/of -diensten aanbiedende ondernemingen golden krachtens onder andere de artikelen 7 en 8 van Richtlijn 97/33, totdat een besluit is genomen, op basis van de evaluatieprocedure, over de noodzaak om verplichtingen op te leggen overeenkomstig artikel 16 van Richtlijn 2002/21.” (vrije vertaling)

Punt 7: “Artikel 109 van de wet is opgeheven door de wet van 13 juni 2005. Artikel 162 van deze wet, die in werking is getreden op 9 januari 2006, schrijft echter voor: “De verplichtingen die aan de operatoren met een sterke machtspositie worden opgelegd door of krachtens de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, alsmede de verplichtingen die worden opgelegd door of krachtens artikel 105bis, lid 7 en lid 9 van diezelfde wet, zoals het luidde voordat het werd opgeheven bij de wet van 13 juni 2005, worden gehandhaafd totdat, na afloop van de relevante marktanalyse waarin ze passen, het Instituut een besluit neemt met betrekking tot elkeen daarvan, overeenkomstig de artikelen 54 tot 56.” (vrije vertaling)

verplichting tot gescheiden boekhouding moet nakomen, wordt deze laatste geregeld door artikel 60 van de wet van 13 juni 2005.

55. Volgens artikel 162 “passen” de betreffende verplichtingen in een relevante markt. De relevante markt is diegene die wordt bepaald door het Instituut overeenkomstig artikel 54 van de wet van 13 juni 2005. In de praktijk gaat het om de relevante markten die door het Instituut zijn bepaald na de publicatie van de aanbeveling van 2003.
56. Blijft nog de vraag op welke manier de betreffende verplichtingen in een relevante markt “passen”. Volgens artikel 162 bestaat er dus een zeker verband tussen de betreffende verplichtingen en een relevante markt. Dat verband wordt als volgt gelegd. De betreffende verplichtingen (d.i. in het geval van dit besluit de aan Belgacom opgelegde verplichting tot gescheiden boekhouding) zijn opgelegd in verband met markten die door het Instituut zijn bepaald krachtens de wet van 21 maart 1991 (namelijk in het kader van dit besluit de aan Belgacom opgelegde verplichting tot gescheiden boekhouding op de markten voor spraaktelefonie, huurlijnen en vaste openbare telefoonnetwerken). De hierboven vermelde markten stemmen overeen met een of meer relevante markten die bepaald zijn door het Instituut na de publicatie van de aanbeveling van 2003. Het gezochte verband is dus de overeenstemming tussen de markten die bepaald zijn door het Instituut op grond van de wet van 21 maart 1991 en diegene die bepaald zijn na de publicatie van de aanbeveling van 2003. Deze overeenstemming tussen markten is niet volmaakt, vandaar het gebruik van het werkwoord “passen” in artikel 162.
57. Deze interpretatie van artikel 162 stemt overeen met het doel dat wordt nagestreefd door artikel 27, eerste lid, van de Kaderrichtlijn¹⁴, in Belgisch recht omgezet door artikel 162.

---

¹⁴ Richtlijn 2002/21/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten (Kaderrichtlijn), PB nr. L 108 van 24/04/2002, blz. 33-50. Artikel 27, eerste lid, wordt hieronder weergegeven:

Artikel 27

Overgangsmatregelen

De lidstaten handhaven alle verplichtingen krachtens de nationale wetgeving als bedoeld in artikel 7 van Richtlijn 2002/19/EG (toegangsrichtlijn) en artikel 16 van Richtlijn 2002/22/EG (universelemediarichtlijn) totdat een nationale regelgevende instantie met betrekking tot deze verplichtingen een besluit heeft genomen overeenkomstig artikel 16 van deze richtlijn.

58. Wat betreft de verplichting tot gescheiden boekhouding die aan Belgacom is opgelegd, ziet deze "overeenstemming" tussen markten er als volgt uit:

Markten bepaald door het Instituut overeenkomstig de wet van 21 maart 1991 met verplichting tot gescheiden boekhouding	Overeenstemmende relevante markten bepaald door het Instituut na de publicatie van de aanbeveling van 2003		Datum van inwerkingtrading van het marktanalysebesluit	Behoud van de verplichting tot gescheiden boekhouding	Verplichting tot gescheiden boekhouding voor de gescheiden boekhouding 2007 van Belgacom
	N r.	Benaming			
Spraaktelefoonnie	1	Toegang tot het telefoonnet op een vaste locatie voor particuliere gebruikers	27/07/2006	Ja	Ja
Spraaktelefoonnie	2 a	Analoge toegang tot het telefoonnet op een vaste locatie voor particuliere gebruikers	27/07/2006	Ja	Ja
Spraaktelefoonnie	2 b	ISDN-2-toegang tot het telefoonnet op een vaste locatie voor niet-particuliere gebruikers	27/07/2006	Ja	Ja
Spraaktelefoonnie	2c	ISDN-30-toegang tot het telefoonnet op een vaste locatie voor niet-particuliere gebruikers	27/07/2006	Ja	Ja
Spraaktelefoonnie	3	Openbaar beschikbare nationale telefoondiensten geleverd voor particuliere gebruikers	16/09/2006	Ja	Ja
Spraaktelefoonnie	4	Openbaar beschikbare internationale telefoondiensten geleverd voor particuliere gebruikers	16/09/2006	Nee	Nee
Spraaktelefoonnie	5	Openbaar beschikbare nationale telefoondiensten geleverd voor niet-particuliere gebruikers	16/09/2006	Ja	Ja
Spraaktelefoonnie	6	Openbaar beschikbare internationale telefoondiensten geleverd voor niet-particuliere gebruikers.	16/09/2006	Nee	Nee
Huurlijnen	7	Minimumverzameling van retailhuurlijnen	01/03/2007	Nee	Nee
Het vaste openbare telefoonnetwerk	8	Gespreksopbouw op het openbare telefoonnetwerk, verzorgd op een vaste locatie	16/09/2006	Ja	Ja
Het vaste openbare telefoonnetwerk	9	Gespreksafgifte op afzonderlijke openbare telefoonnetwerken, verzorgd op een vaste locatie	16/09/2006	Ja	Ja
Het vaste openbare telefoonnetwerk	10	Gespreksdoorgiftediensten in het openbare telefoonnetwerk	16/09/2006	Ja	Ja

Het vaste openbare telefoonnetwerk	1 1	Ontbundelde toegang op wholesale-niveau (inclusief gedeelde toegang) tot metalen netten en subnetten, voor het verzorgen van breedband- en spraakdiensten	18/01/2008	Ja	Ja
Het vaste openbare telefoonnetwerk	1 2	Wholesale-breedbandtoegang	18/01/2008 (besluit vernietigd)	Ja	Ja
Huurlijnen	1 3	Afgevendende segmenten van huurlijnen op wholesale-niveau.	01/03/2007 (besluit vernietigd)	Ja	Ja

59. Er moet worden opgemerkt dat de wet niet voorziet in een uitstel van de gevolgen van het marktanalysebesluit tot het volgende kalenderjaar.
60. Zoals uit deze tabel blijkt, is geen enkel marktanalysebesluit in werking getreden op 1 januari van een kalenderjaar. Men zou zich erop kunnen beroepen dat het vroegere regelgevingskader van toepassing zou moeten zijn van 1 januari van het kalenderjaar tot aan de datum van inwerkingtreding van het marktanalysebesluit. Daar de gescheiden boekhouding voor een jaar nu eenmaal het jaar erop wordt opgesteld, past het Instituut echter het nieuwe regelgevingskader toe op het volledige boekhoudjaar waarin het marktanalysebesluit in werking is getreden.
61. Bovendien bepaalt artikel 162 dat de verplichtingen in kwestie worden gehandhaafd "totdat, ..., het Instituut een besluit neemt met betrekking tot elkeen daarvan,...". Uit de voorbereidende werkzaamheden met betrekking tot artikel 162¹⁵ blijkt duidelijk dat een verplichting die door het Instituut aan een operator wordt opgelegd na afloop van de analyse van een relevante markt onmiddellijk wordt onderworpen aan het nieuwe regelgevingskader, ongeacht de uitkomst van de andere marktanalyses. Zoals hierboven vermeld, zijn wat markt 11 betreft, een aantal andere correctiemaatregelen dan de verplichting tot gescheiden boekhouding nietig verklaard door het arrest van het hof van beroep van Brussel van 07/05/2009. Er moet ervan worden uitgegaan dat de verplichting tot gescheiden boekhouding die op deze markt aan Belgacom is opgelegd,

¹⁵ *Parlementaire bescheiden van de Kamer van Volksvertegenwoordigers*, Zitting 2005-2006, Wetsontwerp, nr. 51-2098/1, blz. 28 en 29. In de memorie van toelichting bij artikel 24 van de wet van 27 december 2005 dat artikel 162 van de wet van 13 juni 2005 herschreven heeft, kan men het volgende lezen: "In zijn huidige versie kan artikel 162 eventueel worden geïnterpreteerd op een manier die niet wordt bedoeld in artikel 27 van de Kaderrichtlijn. De formulering « tot het Instituut het eerste proces tot bepaling en analyse van de relevante markten [...] definitief heeft afgesloten » zou in die zin kunnen worden geïnterpreteerd dat de opheffing van de oude verplichtingen of de inwerkingtreding van nieuwe afhankelijk zou zijn van de afronding van alle marktanalyses. Nu dringt artikel 27 van de Kaderrichtlijn aan op de handhaving van de verplichtingen « totdat een nationale regelgevende instantie met betrekking tot deze verplichtingen een besluit heeft genomen ». Daar de kwestie van de handhaving van die verplichtingen volgens de richtlijn wordt beslecht op het ogenblik waarop daarover een beslissing wordt genomen, moet ervan worden uitgegaan dat die beslissing wordt genomen in het kader van besluiten die het Instituut neemt in verband met die verplichtingen. In het proces zoals dat gedefinieerd is in de artikelen 54 tot 56 van de wet, vinden dergelijke besluiten plaats na afloop van de analyse van elke markt; zij bepalen zelf het ogenblik waarop die verplichtingen worden toegepast. Bijgevolg is het niet nodig te wachten tot de uiteindelijke afronding van alle analyses om het moment vast te stellen van de opheffing of inwerkingtreding van die verplichtingen. Dus zonder aanpassing van het artikel, zou het BIPT pas de verplichtingen per relevante markt kunnen opleggen of opheffen na afronding van alle marktanalyses. Rekeninghoudend met het grote aantal relevante markten gedefinieerd door de Europese Commissie en met het feit dat de Europese Commissie waakt op de snelle aanvang van de marktanalyses (de Belgische overheid werd op 13 oktober 2005 immers in gebreke gesteld omdat er tot op heden nog geen enkele ontwerpbeslissing werd genotificeerd aan de Europese Commissie), is het van het grootste belang dat het BIPT in snel tempo kan verder werken en dat zij na de definitieve afronding van de marktanalyse van één van de relevante markten, al de verplichtingen kan opleggen (of opheffen) die nog nodig zouden zijn. Indien we de toepassing van de besluiten omtrent die verplichtingen uitstellen tot na de afronding van alle analyses samen, riskeren we bovendien dat de relevantie van de besluiten op losse schroeven zou kunnen staan gelet op de mogelijke ontwikkeling van de marktconfiguratie sedert het ogenblik van de evaluatie. Alleen op een gefaseerde wijze kan het Instituut op een efficiënte manier de marktanalyses voeren."

Artikel 162 zoals het was opgesteld bij de aanneming van de wet van 13 juni 2005, luidde als volgt: "De verplichtingen die aan de operatoren met een sterke machtspositie worden opgelegd door of krachtens de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, alsmede de verplichtingen die worden opgelegd door of krachtens artikel 105bis, lid 7 en lid 9 van diezelfde wet worden behouden tot het Instituut het eerste proces tot bepaling en analyse van de relevante markten, overeenkomstig de artikelen 54 tot 56, definitief heeft afgesloten."

onderworpen blijft aan het nieuwe regelgevingskader ondanks de nietigverklaring van andere correctiemaatregelen.

62. Uit de bovenstaande tabel blijkt dat voor de gescheiden boekhouding van Belgacom van 2007, enkel de voormalige markten die overeenstemmen met de nieuwe markten 11 en 12 nog onderworpen waren aan het vroegere regelgevingskader, terwijl de andere, nieuwe markten onderworpen zijn aan het nieuwe regelgevingskader.

3.3.3. Conclusies in verband met de gescheiden boekhouding 2007 van Belgacom

3.3.3.1. *Wat betreft de verdeling in markten/bedrijfsactiviteiten*

63. Wat betreft de concrete toepassing en voor het boekjaar 2007 is het BIPT van oordeel dat het evenredig is om de scheiding van de verschillende relevante markten die door het Instituut zijn bepaald na de publicatie van de aanbeveling van 2003 nog niet toe te passen, maar wel de verdeling in bedrijfsactiviteiten die gemaakt is in artikel 2, § 1, van het KB van 4 oktober 1999.
64. Het KB van 4 oktober 1999 waarop het BIPT in het nieuwe regelgevingskader nog moet steunen is immers niet aangepast aan deze verdeling in relevante markten. Zelfs in de veronderstelling dat het KB van 4 oktober 1999 aangepast was aan de scheiding in relevante markten, zal het BIPT bovendien aan Belgacom tegelijkertijd enerzijds, in het vroegere regelgevingskader, de verdeling tussen de bedrijfsactiviteiten of onderdelen waarvoor Belgacom een verplichting tot gescheiden boekhouding heeft, die in 2007 nog niet het voorwerp heeft uitgemaakt van een bepaling (aanschaffing, behoud of wijziging van de verplichting) na afloop van een marktanalyse moeten opleggen en anderzijds, in het nieuwe regelgevingskader, de verdeling tussen relevante markten waarop het Instituut ten laatste in 2007 een verplichting tot gescheiden boekhouding heeft opgelegd. Er moet worden toegevoegd dat de overeenstemming tussen bedrijfsactiviteiten en relevante markten niet volmaakt is. Dit systeem zou bijzonder ingewikkeld en zwaar zijn voor Belgacom en het Instituut acht het daarom meer evenredig om voor de gescheiden boekhouding 2007 de verdeling in bedrijfsactiviteiten te behouden in het nieuwe regelgevingskader. Bovendien zijn Belgacom en het BIPT overeengekomen om de gescheiden boekhouding 2007 op te stellen volgens de verdeling in bedrijfsactiviteiten.
65. Gegeven het feit dat artikel 60 van de wet van 13 juni 2005 gewijzigd is (zie hierboven) is het voortaan de taak van het Instituut en niet langer van de Koning om het boekhoudkundige model en de boekhoudkundige methode te specificeren. Wanneer het besluit ter uitvoering van artikel 60, § 1, tweede lid, zoals gewijzigd door de wet van 18 mei 2009 door het BIPT zal genomen zijn en in werking zal treden, zal niet langer een beroep moeten worden gedaan op het KB van 4 oktober 1999 wat het nieuwe regelgevingskader betreft en zal de verdeling in relevante markten in acht moeten worden genomen. Deze verdeling in relevante markten zal ook moeten worden toegepast indien geoordeeld wordt dat het KB van 4 oktober 1999 niet mag worden toegepast in het nieuwe regelgevingskader.
66. In verband met het regelgevingskader dat moet worden toegepast op de gescheiden boekhouding 2007 van Belgacom, stelt het Instituut vast dat het nieuwe regelgevingskader (artikel 60 van de wet van 13 juni 2005 en de elementen van het KB van 4 oktober 1999 die betrekking hebben op het boekhoudkundige model en de boekhoudkundige methode) geldt voor de markten 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10 en 13 maar dat de voormalige markten die overeenstemmen met de nieuwe markten 11 en 12 nog onderworpen zijn aan het vroegere regelgevingskader (artikel 109 van de wet van 21 maart 1991 en het KB van 4 oktober 1999 in zijn geheel).

3.3.3.2. *Wat de toepasselijke regels betreft*

67. Aangezien zowel het nieuwe als het vroegere regelgevingskader van toepassing zijn voor de gescheiden boekhouding 2007 van Belgacom, heeft dit besluit verschillende doelstellingen.
68. Enerzijds spreekt het Instituut zich uit over de nakoming van de verplichtingen die aan Belgacom opgelegd worden voor de gescheiden boekhouding 2007, d.i. over de manier waarop die is opgesteld en gecontroleerd.

69. Artikel 109, § 2, van de wet van 21 maart 1991 en artikel 60, § 1, van de wet van 13 juni 2005 luiden anders en vereisen tussen aparte secties (de secties 4 en 5). Deze artikelen luiden immers als volgt.

Artikel 109, § 2:

(...) “Het Instituut controleert de naleving van de boekhoudkundige principes die zijn vastgesteld in het koninklijk besluit bedoeld in het vorige lid. Elk jaar wordt een overeenstemmingsverklaring gepubliceerd.”

Artikel 60, § 1:

“ (...) Een erkende bedrijfsrevisor, aangeduid door de operator, ziet op kosten van de operator toe op de naleving van het in de vorige alinea vermelde besluit. Volgend op het rapport van die bedrijfsrevisor publiceert het Instituut ieder jaar een verklaring betreffende de inachtneming van het systeem”.

70. Anderzijds legt dit besluit aan Belgacom de verplichting op om zijn gescheiden boekhouding 2007 te publiceren. In het vroegere regelgevingskader is de publicatie verplicht krachtens artikel 2, § 5, van het KB van 4/10/1999. In het nieuwe regelgevingskader is het het Instituut dat deze oplegt op grond van artikel 60, § 2.

4. Overeenstemmingsverklaring van het BIPT overeenkomstig artikel 109, § 2, van de wet van 21 maart 1991

71. De structuur van dit deel volgt de structuur van artikel 2 van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999:

- opsplitsing van de exploitatiekosten, het geïnvesteerd vermogen en de inkomsten over de algemene bedrijfsactiviteiten;
- toewijzing van de kosten, het geïnvesteerde vermogen en de inkomsten conform het principe van kostenveroorzaking;
- voldoende detaillering van het kostenberekeningssysteem om de kosten aan gesplitste netwerkcomponenten te kunnen toewijzen;
- identificatie en validering van de niet-toerekenbare kosten op een aparte rekening en goedkeuring van de toerekening ervan;
- bepaling van de waarde van de netwerkactiva tegen hun toekomstgerichte of huidige waarde;
- publicatie van een winst- en verliesrekening, alsook van het vast kapitaal voor de investeringen;
- identificatie van de valorisatie van de interne verrekeningen van de ene bedrijfsactiviteit bij de andere.

4.1. Opsplitsing van de exploitatiekosten, het geïnvesteerd vermogen en de inkomsten over de algemene bedrijfsactiviteiten

72. In de gescheiden boekhouding van Belgacom voor 2007 werden de operationele kosten, het ingezette kapitaal en de inkomsten uitgesplitst in vier bedrijfsactiviteiten (Figuur 1).

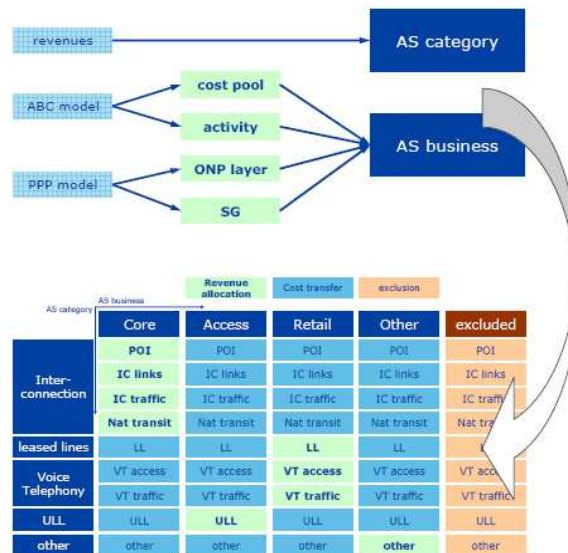
Figuur 1. Bedrijfsactiviteiten

73. De kosten en de inkomsten van de producten worden ingedeeld volgens productcategorie. Deze productcategorieën behoren tot geaggregeerde productcategorieën (Figuur 2).

Aggregated Product Category	Product Category
Interconnection	Point of Interconnection (POI)
	IC links
	IC traffic
	National Transit
Leased Lines (LL)	Leased Lines
Voice Telephony	Voice Telephony -Access
	Voice Telephony -Traffic
Local Loop Unbundling (ULL)	Local Loop Unbundling (ULL)
Other Products	Other Products

Figuur 2. Geaggregeerde productcategorieën en productcategorieën

74. De inkomsten en de kosten van de productcategorieën worden uitgesplitst volgens de vier bedrijfsactiviteiten (Figuur 3). Bepaalde kosten worden niet opgenomen.

Figuur 3. Toewijzing van de inkomsten en de kosten van de productcategorieën volgens de activiteiten

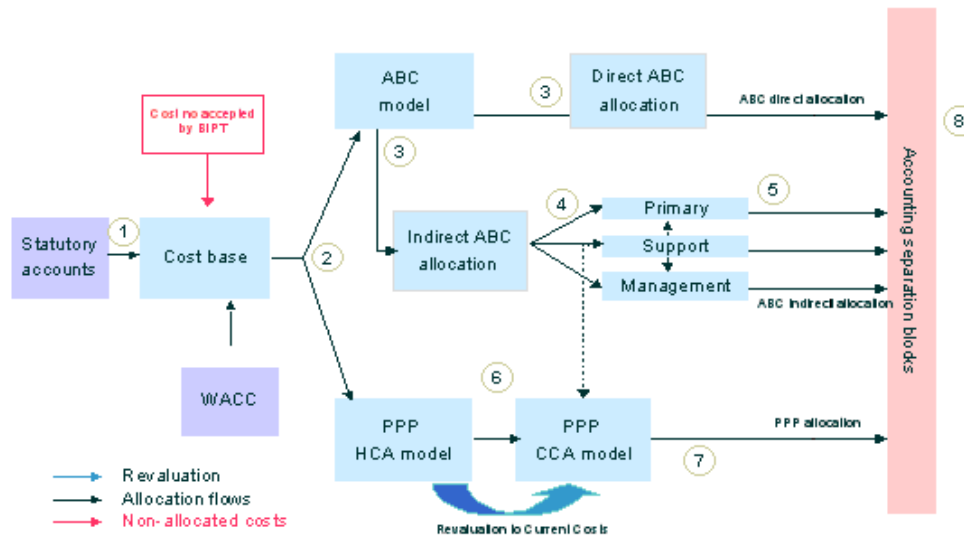
75. Om een verband te leggen tussen de inkomsten en de kosten van de verschillende activiteiten, worden verrekeningen uitgevoerd. Dankzij deze verrekeningen kan worden bepaald hoe de verschillende activiteiten bijdragen tot de producten en diensten van de andere activiteiten (zie punt 4.7).
76. Deloitte merkt in zijn rapport op dat het product Payphone opgenomen is in de categorie Voice Telephony Access. Het ABC- en het PPP-model maken geen onderscheid tussen het verkeer dat afkomstig is van deze telefooncellen en datgene wat van de traditionele lijnen uitgaat. Bijgevolg wordt het verkeer dat afkomstig is van de telefooncellen gerangschikt in de categorie Voice Telephony Access. Deloitte beveelt aan om het niet-gereguleerde product Payphone in de categorie Other onder te brengen.
77. **De uitsplitsing van de diensten die Belgacom in 2007 heeft voorgesteld, is gepast ten aanzien van de eisen van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999.**

4.2. Toewijzing overeenkomstig het beginsel van kostenveroorzaking

78. Het causaliteitsbeginsel zegt dat inkomsten, kosten, activa en passiva moeten worden toegewezen aan het kostenonderdeel, de dienst en taak in overeenstemming met de activiteiten die ervoor zorgen dat de inkomsten worden verdiend, de kosten worden opgelopen, de activa worden verworven of de passiva ontstaan.
79. De kosten uit de modellen ABC en PPP worden toegewezen aan de activiteiten en aan de productcategorieën conform het principe van kostenveroorzaking.
80. **De toewijzing van de kosten die in 2007 werd uitgevoerd, is gepast ten aanzien van de eisen van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999.**

4.3. Voldoende detaillering van het kostenberekeningsstelsel

81. De kostenmodellen ABC en PPP van Belgacom wijzen in verschillende stappen de kosten toe aan gesplitste netwerkcomponenten (figuur 4).

Figuur 4. Stappen van toewijzing van de kosten aan gesplitste netwerkcomponenten

4.3.1. Verzoening tussen de statutaire boekhouding en de kostenbasis van de gescheiden boekhouding

82. De informatiebron die wordt gebruikt als input voor het model van gescheiden boekhouding is de statutaire boekhouding. Er worden een aantal aanpassingen doorgevoerd voordat de toewijzing wordt aangevat:

- de kapitaalkosten worden bij de kostenbasis opgeteld. De kapitaalkosten worden berekend als de Net Book Value-activa (NBV) vermenigvuldigd met de WACC;
- sommige kosten worden door het BIPT niet aanvaard voor de tarieven van het referentie-interconnectieaanbod (BRIO) en worden uitgesloten van de totale kostenbasis.

4.3.2. Splitsing van de kostenbasis tussen netwerkgebonden en niet-netwerkgebonden kosten

83. In de tweede stap wordt de totale kostenbasis opgesplitst tussen het ABC-model en het PPP-model:
- het ABC-model wordt gebruikt om niet-netwerkkosten zoals commerciële kosten en managementkosten toe te wijzen;
  - het PPP-model wordt gebruikt om netwerkgebonden kosten toe te wijzen aan boekhoudkundig gescheiden blokken.
84. In deze stap worden de kosten gegroepeerd in kostenpools (logische eenheden die soortgelijke activiteiten uitoefenen) en in homogene kostenpools (homogene groeperingen van kosten die een soortgelijke functie vervullen, of in geval van personen, met een soortgelijke werkomschrijving).

4.3.3. Uitsplitsing van de ABC-kosten in directe en indirecte kosten

De ABC-kosten worden uitgesplitst in directe en indirecte kosten:

85. In het model zijn de directe kosten de kosten die rechtstreeks aan de producten kunnen worden toegewezen. Maken daarvan deel uit: de CPE, de interconnectievergoedingen, de commissies betaald aan derden en de loonkosten voor sommige afdelingen, zoals de telefooninlichtingendiensten. De toewijzingsleutels daarvan worden bepaald op grond van de kostenpools en homogene kostenpools.
86. In het model zijn de indirecte kosten de kosten die niet rechtstreeks aan de producten kunnen worden toegewezen.

4.3.4. Toerekening van de indirecte kosten aan de activiteiten

87. De toerekening van indirecte kosten aan de activiteiten kan in twee stappen worden onderverdeeld:
- de indirecte kosten worden gerangschikt in drie soorten van activiteiten: primaire, management- en ondersteunende activiteiten;
  - de ondersteunende activiteiten worden toegewezen aan management- en primaire activiteiten, het PPP-model en rechtstreeks aan de producten.

4.3.5. Klassering van indirecte kosten: primaire, management- en ondersteunende activiteiten

88. In de eerste tussenstap worden de indirecte kosten onderverdeeld in drie soorten activiteiten:
- primaire activiteiten zijn activiteiten die de levering van producten en diensten aan klanten direct ondersteunen, waaronder strategie, product- en marktmanagement, uitvoering, garantie, facturering en inning, netwerkplanning, -engineering en -ontwikkeling;
  - de managementactiviteiten zijn activiteiten die vereist zijn om het bedrijf te leiden en die losstaan van de netwerkactiviteiten en de commerciële activiteiten, waaronder human resources, financiën, administratie, het beheer van wijzigingen en inspanningen ter verbetering;
  - ondersteunende activiteiten zijn activiteiten die hoofdzakelijk de realisatie van andere activiteiten steunen, waaronder logistiek, de bevoorradingsketen, de apparatuurdiensten en de IT-diensten.

4.3.6. Toerekening van ondersteunende kosten aan managementactiviteiten, primaire activiteiten en het PPP-model

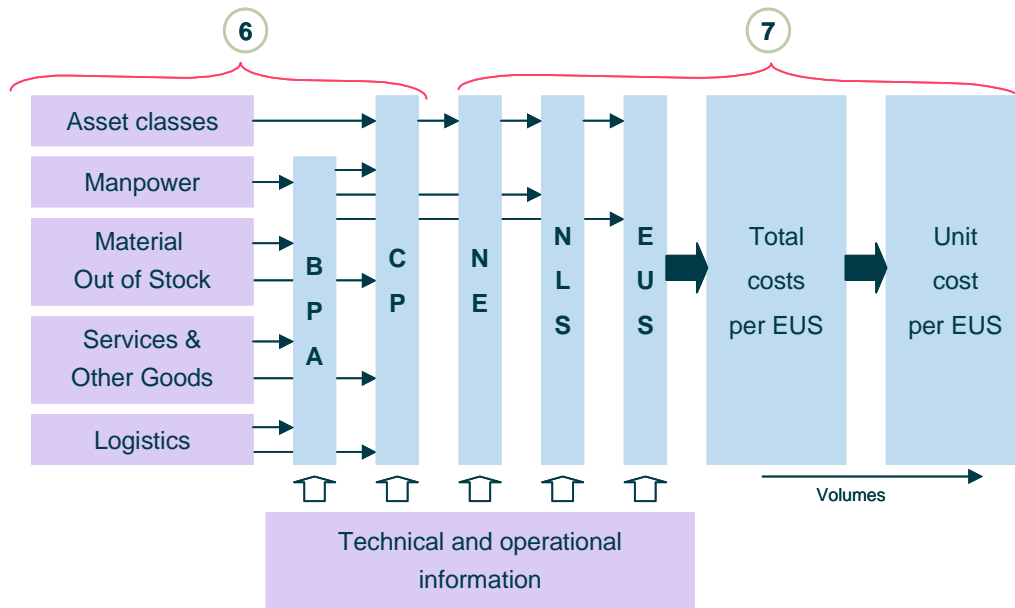
89. In de tweede tussenstap rekt Belgacom ondersteunende kosten toe aan activiteiten.
90. De kosten van ondersteunende activiteiten worden trapsgewijs toegewezen. De kosten van de IT-diensten worden het eerst verdeeld, gevolgd door de kosten van de bevoorradingsketen, alsook de apparatuurdiensten. Er is rekening gehouden met twee criteria in het principe van trapsgewijze toewijzing:
- de relevantie: de hoogste kosten worden het eerst toegewezen;
  - de kostenveroorzaking: de kosten moeten worden toegewezen aan de producten die aan de oorsprong liggen van de kosten.

4.3.7. Toerekening van kosten van primaire activiteiten en van managementactiviteiten aan de producten

91. De vijfde en laatste stap van het ABC-model bestaat erin de kosten van de primaire activiteiten en van de managementactiviteiten toe te wijzen.
92. Het model detailleert het resultaat van de toerekening van de kosten van de primaire activiteiten en managementactiviteiten aan de hierboven beschreven eindgebruikersdiensten.

4.3.8. PPP-model

93. Het PPP-model heeft tot doel de netwerkkosten toe te wijzen aan de producten. De functionele beschrijving die door Belgacom is verstrekt, detailleert punt per punt het toewijzingsproces in 2007. In het bijzonder legt Belgacom het toewijzingsproces voor dat in figuur 5 hieronder wordt weergegeven.

Figuur 5. Toerekening van de netwerkkosten aan de producten

94. De eerste stap van het PPP-model wordt verdeeld in twee fases:
- de revaluatie van activa;
  - de groepering van de kostenbronnen in kostenpools.

4.3.9. Revaluatie van activa

95. Voordat het proces van PPP-toewijzing wordt gestart, worden de netwerkactiva gerevalueerd in huidige kosten en worden vervolgens de jaarlijkse kosten berekend. Om de jaarlijkse kosten te berekenen wordt de Tilted Annuity Method (TAM) gebruikt.

4.3.10. Groepering van de kostenbronnen in kostenpools

96. Net als bij het ABC-model moeten bij het PPP-model kostenbronnen vanuit het algemene grootboek (zowel de afschrijving als de algemene uitgaven) worden gegroepeerd in een kleiner en beter hanteerbaar aantal kostenpools. Een kostenpool kan bijvoorbeeld een type van uitrusting, een soort kabel of de kosten van een systeem voor netwerkbeheer zijn. Voor die taak combineert Belgacom de gerevalueerde klassen van activa en de operationele netwerkuitgaven op basis van de technische en operationele inlichtingen.

4.3.11. Toerekening van de kostenpools aan de eindgebruikersdiensten (producten)

97. De toerekening van netwerkkostenpools aan de eindgebruikersdiensten verloopt in drie stappen:
- toewijzing van kostenpools aan netwerkelementen - netwerkelementen kunnen worden beschouwd als de bouwstenen van de netwerkinfrastructuur;
  - toewijzing van netwerkelementen aan netwerklaagdiensten - netwerklaagdiensten kunnen worden beschouwd als intermediaire diensten die worden verstrekt door een bepaalde netwerklaag aan een andere netwerklaagdienst, of aan een eindgebruikersdienst;
  - toewijzing van de netwerklaagdiensten aan de eindgebruikersdiensten - eindgebruikersdiensten zijn de diensten die werkelijk aan de klant worden verstrekt. Ze bestaan uit een of meer netwerklaagdiensten.

4.3.12. Gescheiden boekhouding - verrekeningskosten

98. Op het einde van de boekhoudkundige opsplitsing heeft Belgacom aparte reglementaire rekeningoverzichten voorgelegd voor elk van de vier boekhoudkundig gescheiden blokken: retail, local, core en andere. In het Belgacommodel worden die gescheiden blokken over de volgende diensten verdeeld:
- retail – verkeer, toegang, huurlijnen;
  - local – ontbundeling van het aansluitnetwerk (LLU);
  - core – nationale gespreksdoorgifte, interconnectieverbindingen, interconnectieverkeer, interconnectiepunten (Pol);
  - overige bedrijfsactiviteiten – andere.
99. Om alle kosten te doen overeenstemmen met de betrokken inkomsten, worden tussen de bedrijfssectoren kosten verrekend. De voorstelling van die verrekeningskosten in de gescheiden boekhouding levert een transparante identificatie op van de manier waarop de verschillende takken van de onderneming bijdragen tot de diensten en producten die door een andere tak worden geleverd.
- 100. *Het niveau van detaillering van de modellen inzake gescheiden boekhouding van Belgacom is gepast ten aanzien van de eisen van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999 betreffende de identificatie van de verrekeningskosten.***

4.4. Identificatie en validering van de niet-toerekenbare kosten en goedkeuring van de toerekening ervan

101. De definitie van directe kosten die door Belgacom wordt gehanteerd in zijn model van gescheiden boekhouding is niet in overeenstemming met de definitie van de ERG. Belgacom definieert directe kosten als kosten die geheel en ondubbelzinnig zijn opgelopen tegenover gespecificeerde diensten; daarom is het aandeel van de directe kosten klein in vergelijking met wat we zouden verwachten.

102. Dat verschil in definities heeft echter geen werkelijke invloed op de resultaten van de gescheiden boekhouding. Bovendien is met de definities die door Belgacom worden gebruikt, rekening gehouden in het besluit van het BIPT van 22 augustus 2007 betreffende het kostenberekeningssysteem.
103. ***De identificatie van de indirecte kosten, hun validering en toerekening in de kostenmodellen van Belgacom, is gepast ten aanzien van de eisen van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999.***

4.5. Bepaling van de waarde van de netwerkactiva tegen hun toekomstgerichte of huidige waarde

Om de huidige kosten te weerspiegelen, worden de activa die in het ABC-model worden behandeld, niet aangepast.

104. Belgacom heeft drie methodes aangenomen bij de waardering van de netwerkactiva. De revaluatiemethoden die door Belgacom worden toegepast zijn: inventaris, indexering en 'ongewijzigd laten'. De gebruikte afschrijvingsmethode is de TAM. FDA's (Fully Depreciated Assets) zijn inbegrepen maar er wordt gebruikgemaakt van economische levensduur.
105. De drie gebruikte methoden worden hieronder samengevat:
- Inventaris - de revaluatie geschiedt door het volume van elk specifiek type van uitrusting dat momenteel in het netwerk is geïnstalleerd te vermenigvuldigen met de huidige gemiddelde kostprijs ervan per eenheid. De huidige kostprijzen per eenheid zijn gebaseerd op de prijzen die zijn vastgelegd in de huidige kaderovereenkomsten die Belgacom met zijn leveranciers heeft afgesloten;
  - Indexering - de investeringen voor elk jaar worden vermenigvuldigd met de prijsindex van het betrokken jaar. De prijsindex is gelijk aan de verhouding van de huidige prijs tot de historische prijs van de equivalente dienst of het equivalente product. Belgacom definieert drie types van prijsindexen: indexcijfer voor arbeid, indexcijfers voor de diensten verstrekt door externe bedrijven en het indexcijfer voor materiaal;
  - 'Ongewijzigd laten' – geen revaluatie. Deze methode is bruikbaar voor kosten met een heel korte afschrijvingsperiode of voor software-intensieve producten.
106. De aanpak van Belgacom bestaat erin zo vaak mogelijk de inventarismethode te gebruiken.
107. De methode voor de berekening van de vervangingskosten van de switchingactiva die Belgacom gebruikt in de gescheiden boekhouding verschilt van de methode die het BIPT gebruikt vanaf BRIO 2005. De waardering door Belgacom leidt tot een hogere waarde van de switchingactiva dan de waarde bepaald door het BIPT in het kader van het BRIO.
108. Belgacom verzet zich tegen de toepassing in de gescheiden boekhouding van de methode die het BIPT hanteert in verband met de waardering van het switchingnetwerk. Volgens Belgacom moet de gescheiden boekhouding een getrouw beeld geven van de operationele en technische logica van zijn verschillende bedrijfsactiviteiten en productcategorieën, en zou het onlogisch zijn om in de gescheiden boekhouding parameters en methodes op te nemen die niet rechtstreeks verband houden met de operationele realiteit van Belgacom.
109. Terwijl de Gross Replacement Cost (GRC) in het kader van het BRIO volgens het BIPT geacht wordt kosten te vertegenwoordigen die een nieuwkomer zou betalen om een soortgelijk netwerk aan te leggen als dat van Belgacom in een context van groei, vindt Belgacom dat de GRC in het kader van de boekhoudkundige scheiding wordt geacht de kosten te vertegenwoordigen die een verticaal geïntegreerde operator oploopt in de reële context waarin hij zich ontwikkelt, namelijk een context van onderhoud wat de switchingactiviteit betreft. Belgacom voegt daaraan toe dat gescheiden boekhouding en kostenbasing van de wholesaletarieven twee verschillende verplichtingen vormen met andere doeleinden. Nog altijd volgens Belgacom mag de gescheiden boekhouding niet worden gebruikt als middel om de naleving van het principe van kostenbasing a posteriori te verifiëren, aangezien de verplichting tot gescheiden boekhouding vooral verbonden is aan het gebrek aan kruissubsidiëring in het voormalige kader.
110. De waardering van de netwerkactiva op basis van de toekomstgerichte of huidige waarde van een efficiënte exploitant, d.i. de waarde die zou gelden indien de markt onderhevig zou zijn aan een strikte concurrentie, is een essentieel element van de huidigekostenboekhouding (CCA).

Het doel van de gescheiden boekhouding bestaat erin de prestaties van bepaalde bedrijfsonderdelen zo getrouw mogelijk weer te geven, als hadden zij als zelfstandige ondernemingen geopereerd. Het BIPT is van oordeel dat als de revaluatie van de activa op basis van de huidige kosten niet correct wordt uitgevoerd, dit een invloed kan hebben op het rentabiliteitsniveau van sommige bedrijfsactiviteiten en dus de NRI die moet nagaan of er geen concurrentieverstorende kruissubsidiëring is, op een dwaalspoor kan brengen.

111. In het verleden heeft de revisor Ernst & Young daarbij geen voorbehoud gemaakt. Zo ook heeft de consultant Analysys in het verleden geen enkel groot probleem vastgesteld bij de revaluatie van de switchingactiva door Belgacom, waarbij werd aangegeven dat de revaluatie in lijn is met deze van andere operatoren.
112. **Het BIPT vindt dat het niet gerechtvaardigd is om bij de revaluatiemethode een voorbehoud te maken. De revaluatiemethode die Belgacom heeft aangenomen voor de gescheiden boekhouding 2007 is bijgevolg gepast ten aanzien van de eisen van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999. Het Instituut herhaalt echter de opmerking die het maakte in zijn verklaring betreffende de gescheiden boekhouding 2004, 2005 en 2006 en raadt aan dat in de toekomst de revaluatiemethode die in het kader van de gescheiden boekhouding wordt gebruikt, wordt afgestemd op diegene die door het BIPT is vastgesteld in het kader van het BRIO.**

4.6. Publicatie van een winst- en verliesrekening, alsook van het vast kapitaal voor de investeringen

113. Het model van gescheiden boekhouding van Belgacom doet geen opgave van het geïnvesteerde kapitaal voor elke bedrijfsactiviteit apart.
114. Een opgave van het geïnvesteerde kapitaal doen, kan consistentieproblemen met zich brengen aangezien enkel de netwerk- en IT-kosten worden gerevalueerd in lopende kosten.
115. Artikel 2, § 5, van het KB van 4 oktober 1999 luidt als volgt:
- “De organisaties die gescheiden boekhoudingen moeten voeren, verstrekken een winst- en verliesrekening, alsook het vast kapitaal voor de verschillende investeringen. De valorisatie van interne verrekeningen van de ene bedrijfsactiviteit bij de andere, worden duidelijk aangegeven volgens de nadere regels die door het Instituut worden bepaald.”*
116. De verschillende elementen van dit artikel, worden hieronder nader bekeken.

4.6.1. Auteur van de publicatie

117. Overeenkomstig de voormelde bepaling is het Belgacom dat de betreffende documenten moet publiceren.

4.6.2. Te publiceren informatie

118. Overeenkomstig de voormelde bepaling is deze informatie de winst- en verliesrekening alsook het vast kapitaal voor de verschillende investeringen. Deze informatie kan maar worden gepubliceerd met inachtneming van de regels inzake vertrouwelijkheid van de bedrijfsgegevens.
119. In het kader van de vordering die Belgacom heeft ingesteld tegen het besluit van het BIPT van 6 april 2004 met betrekking tot de publicatie van de gescheiden financiële rapportage van Belgacom voor de jaren 2000–2001 heeft het hof van beroep van Brussel in zijn arrest van 16.06.2006 (R.G. 2004/AR/1249) geoordeeld hetgeen volgt:

“Het BIPT kan zich niet baseren op artikel 23, § 3, van de wet van 17 januari 2003 dat een bepaling van algemene strekking is en dat niet slaat op de verplichting tot vertrouwelijkheid in het precieze domein van de gescheiden boekhouding inzake interconnectie”.

“De vertrouwelijke aard van alle inlichtingen die het Instituut ontvangt in het kader van zijn opdracht inzake controle van de gescheiden boekhouding op het gebied van interconnectie wordt afgeleid uit een gezamenlijke lezing van de eerste twee leden van artikel 109, § 2, van de wet van 21 maart 1991 en de memorie van toelichting bij de wet van 20 december 1995” (vrije vertaling)

120. De eerste twee leden van artikel 109, § 2, van de wet van 21 maart 1991 bepaalden het volgende:

“Ten einde toe te zien op de naleving van de verplichtingen van dit hoofdstuk, legt de Koning, op advies van het Instituut, de boekhoudkundige principes vast die de leverancier van de dienst moet toepassen. In dat kader verstrekt deze aan het Instituut of zijn gevolmachtigden alle noodzakelijke inlichtingen.

De vertrouwelijkheid van die inlichtingen wordt door het Instituut gegarandeerd. Het Instituut controleert de naleving van de boekhoudkundige principes die zijn vastgesteld in het koninklijk besluit bedoeld in het vorige lid. Elk jaar wordt een overeenstemmingsverklaring gepubliceerd” (door ons onderstreept).

121. Daaruit volgt dat in het vroegere regelgevingskader en wat betreft de publicatie van de gescheiden boekhouding, de kwestie van de vertrouwelijkheid van de bedrijfsgegevens geregeld werd door artikel 109, § 2.
122. Aangezien artikel 109, § 2, niet bepaalde wat een vertrouwelijke inlichting was en wie moest bepalen of een inlichting vertrouwelijk is, heeft het hof dit zelf verduidelijkt in zijn voormelde arrest van 16.06.2006:

31.(...) “Een inlichting kan immers niet van vertrouwelijke aard zijn door het loutere feit dat ze naar de regulerende instantie is verstuurd” (vrije vertaling).

“Het spreekt voor zich dat enkel de commercieel gevoelige informatie wordt beoogd door de algemene verplichting waaraan het BIPT is onderworpen, om redenen van algemeen belang, om erop toe te zien dat de informatie die het ontvangt om de hem toevertrouwde opdrachten uit te voeren, niet wordt openbaar gemaakt.” (vrije vertaling)

34.(...) “Zelfs gesteld dat het BIPT de operator met een sterke machtspositie de gelegenheid moet bieden om zijn standpunt naar voren te brengen over de vertrouwelijke aard van de verschillende delen van de rapporten die door de operator met een sterke machtspositie zijn opgesteld, voordat het de publicatie ervan gelast wanneer de operator met een sterke machtspositie in gebreke blijft om dit vrijwillig te doen, dan nog blijkt uit de stukken van het dossier dat het BIPT in het onderhavige geval deze verplichting vervuld heeft.” (vrije vertaling)

123. Daaruit blijkt duidelijk dat het de taak was van het Instituut, onder de controle van het hof, om te bepalen wat een vertrouwelijke inlichting was, omdat de operator enkel zijn standpunt meedeelde. Daaruit volgt ook dat enkel commercieel gevoelige informatie vertrouwelijke informatie is. Het BIPT heeft voor de gescheiden boekhouding 2007 aan Belgacom de mogelijkheid geboden om zijn standpunt over de vertrouwelijke aard van de te publiceren informatie naar voren te brengen. Belgacom heeft zijn standpunt gegeven in het kader van de openbare raadpleging over dit besluit. Het Instituut meent dat de te publiceren documenten geen vertrouwelijke informatie bevatten.
124. Bijkomend bepaalde het voormelde artikel 109, § 2: “De vertrouwelijkheid van die inlichtingen wordt door het Instituut gegarandeerd”. In zijn voormelde arrest van 16 juni 2006 heeft het hof van beroep van Brussel evenwel duidelijk uiteengezet dat deze regel niet absoluut was:

32. “Overigens vormt de erkenning van de aan vertrouwelijke gegevens toegekende uitgebreide bescherming geen belemmering voor de publicatie van informatie met betrekking tot de gescheiden boekhouding waarin het koninklijk besluit van 4 oktober 1999 voorziet aangezien, zoals hierboven vermeld, het eigenlijke doel van de verplichting om gescheiden boekhoudingen te voeren, erin bestaat een analyse te leveren van de informatie die wordt afgeleid uit de boeken teneinde de prestaties van bepaalde bedrijfsonderdelen zo getrouw mogelijk weer te geven, als hadden zij als zelfstandige ondernemingen geopereerd, ten minste wat de gereguleerde activiteiten betreft.” (vrije vertaling)

“Die voorstelling van de rekeningen wordt gerechtvaardigd door het algemene belang in het kader van de toepassing van de regels die de sterke ondernemingen een bepaald gedrag opleggen met de bedoeling een open en concurrerende markt te creëren. Het zou zijn doel missen indien ervan moet worden uitgegaan dat volgens de wetgever enkel de publicatie van een overeenstemmingsverklaring is toegestaan.” (vrije vertaling)

34. (...) *“De verslagen met daarin de winst- en verliesrekening en de balans in een vorm die compatibel is met de methode om het geïnvesteerd vermogen voor de prijsbepaling te meten, kunnen, wat betreft de gescheiden boekhouding voor de gereguleerde bedrijfstakken, niet beschouwd worden als informatie die niet openbaar mag worden gemaakt.” (vrije vertaling)*

“De situatie waarbij deze verslagen onder het zakengeheim zouden vallen bij gebrek aan een specifieke verplichting tot rekening en verantwoording per activiteit, is niet van toepassing. Volgens de Gemeenschapswetgeving in het licht waarvan de nationale bepalingen dienen te worden geïnterpreteerd, is de publicatie van die verslagen gerechtvaardigd door het algemene belang in die zin dat daardoor beter kan worden gecontroleerd dat de SMP-operatoren de verplichtingen die hen worden opgelegd door hun sterke positie op de markt, in acht nemen.” (vrije vertaling)

35. *“In het kader van dit beroep verzet Belgacom zich niet tegen de verspreiding van bepaalde delen van de rapporten.*

Het heeft de zaak immers niet voor het hof gebracht om de opmerkingen van het BIPT te laten controleren wat betreft de vertrouwelijke aard van de delen van die rapporten...” (vrije vertaling)

125. Uit het voorgaande blijkt dat het principe van de naleving van het zakengeheim niet indruist tegen de publicatie van de inlichtingen die moet geschieden krachtens artikel 2, § 5, van het KB van 4 oktober 1999. Het hof verklaart dat bepaalde boekhoudkundige stukken dienen te worden gepubliceerd zonder de vertrouwelijke aard van de gegevens in die boekhoudkundige stukken te hebben onderzocht.
126. Zoals blijkt uit de voormelde uittreksels uit het arrest van het hof wat betreft de vertrouwelijke informatie, dient een keuze te worden gemaakt tussen het algemene belang van de publicatie van die informatie en het belang van Belgacom om die informatie niet openbaar te maken en van de operatoren in het algemeen om aan het BIPT vertrouwelijke informatie toe te vertrouwen zonder ervoor te moeten vrezen dat die informatie openbaar wordt gemaakt. Het hof geeft ook te kennen dat voor bepaalde informatie (de verslagen met de resultatenrekening en de balans in een vorm die compatibel is met de methode om het geïnvesteerd vermogen voor de prijsbepaling te meten), het belang van de publicatie de voorkeur verdient.
127. Zelfs in de veronderstelling dat de te publiceren documenten vertrouwelijke informatie bevatten, *quod non*, kan de publicatie ervan immers geschieden overeenkomstig het voormelde besluit.

4.6.3. Publicatievoorwaarden

128. Voor de gescheiden boekhouding 2007 van Belgacom aanvaardt het Instituut dat deze publicatie plaatsvindt na de publicatie van deze overeenstemmingsverklaring, die zich bijgevolg niet kan uitspreken over de inachtneming door Belgacom van de publicatieverplichting waarin dit deel voorziet. De publicatie dient binnen een maand na de publicatie van dit besluit plaats te vinden. De publicatie door Belgacom dient op zijn website te geschieden. Er zal een link worden geplaatst op de website van het BIPT. Die link zal toegang verschaffen tot de informatie gepubliceerd op de site van Belgacom.

4.6.4. Controle van de publicatie

129. Conform artikel 109, § 2, van de wet van 21 maart 1991 is het Instituut verplicht om de inachtneming van de boekhoudkundige principes vastgelegd in het KB van 4 oktober 1999 te controleren, wat ook de publicatie door Belgacom van de voormelde informatie omvat. Toch zal deze controle in principe niet het voorwerp uitmaken van een tweede overeenstemmingsverklaring aangezien de inachtneming van de publicatieverplichting door Belgacom in principe moet voortvloeien uit de publicatie zelf.

4.7. Identificatie van de waardering van de interne verrekeningen van de ene bedrijfsactiviteit bij de andere

130. De interne verrekeningen tussen activiteiten werden uitgevoerd om de inkomsten en de kosten van de bedrijfsactiviteiten in overeenstemming te brengen (Figuur 6).

TRANSFERS	Core Network	Local access	Retail	Other businesses
Core Network	Confidential	Confidential	Confidential	Confidential
Local Access	Confidential	Confidential	Confidential	Confidential
Retail	Confidential	Confidential	Confidential	Confidential
Other businesses	Confidential	Confidential	Confidential	Confidential

From Core network to ->	Local access	Retail	Other businesses
Traffic	Confidential	Confidential	Confidential
Access	Confidential	Confidential	Confidential
ULL	Confidential	Confidential	Confidential
Leased lines	Confidential	Confidential	Confidential
National Transit	Confidential	Confidential	Confidential
IC links	Confidential	Confidential	Confidential
IC traffic	Confidential	Confidential	Confidential
POI	Confidential	Confidential	Confidential
Other	Confidential	Confidential	Confidential

From Local access to ->	Core Network	Retail	Other businesses
Traffic	Confidential	Confidential	Confidential
Access	Confidential	Confidential	Confidential
ULL	Confidential	Confidential	Confidential
Leased lines	Confidential	Confidential	Confidential
National Transit	Confidential	Confidential	Confidential
IC links	Confidential	Confidential	Confidential
IC traffic	Confidential	Confidential	Confidential
POI	Confidential	Confidential	Confidential
Other	Confidential	Confidential	Confidential

Figuur 6. Tabel met interne verrekeningen tussen activiteiten

131. Het model van gescheiden boekhouding omvat de tabellen met eenheidskosten in verband met de transmissie en de schakeling. De voorstelling van kosten per eenheid voor alle diensten zou de transparantie van de berekening van de verrekeningskosten evenwel nog verhogen.
132. ***De identificatie van de waardering van de interne verrekeningen tussen bedrijfsactiviteiten is gepast ten aanzien van de eisen van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999.***

5. Verklaring van het BIPT met betrekking tot de inachtneming van het systeem overeenkomstig artikel 60 van de wet van 13 juni 2005.

133. Onder naleving van het systeem moet worden verstaan de naleving van de verplichting tot het voeren van een gescheiden boekhouding en van de nadere regels daarvan (in het bijzonder de elementen van het KB van 4 oktober 1999 die betrekking hebben op het boekhoudkundige model en de boekhoudkundige methode).
134. Al wat geschreven is in deel 4 van dit besluit wat de opstelling van de boekhouding betreft, geldt ook in het kader van dit deel. Zoals uiteengezet is in deel 3 van dit besluit, voorzag het vroegere regelgevingskader (artikel 109 van de wet van 21 maart 1991 en het KB van 04/10/1999) niet in een auditprocedure voor de gescheiden boekhouding, buiten een "audit" van het Instituut. Sedert boekjaar 2000 heeft Belgacom echter het initiatief genomen om zijn gescheiden boekhouding voor onderzoek voor te leggen aan een bedrijfsrevisor.
135. Zoals hierboven ook is uitgelegd, zijn voor de gescheiden boekhouding 2007 van Belgacom een aantal nieuwe markten onderworpen aan het nieuwe regelgevingskader (audit door de bedrijfsrevisor met overeenstemmingsverklaring) terwijl sommige voormalige markten nog onderworpen zijn aan het vroegere regelgevingskader (geen verplichting om een beroep te doen op een bedrijfsrevisor).
136. Zoals hierboven ook al is uitgelegd, is echter beslist om de verdeling in bedrijfsactiviteiten die gemaakt is door het KB van 4 oktober 1999 toe te passen en niet de scheiding tussen de relevante markten die door het Instituut zijn gedefinieerd naar aanleiding van de aanbeveling van 2003.
137. Gelet op dat feit aanvaardt het Instituut wat de gescheiden boekhouding 2007 van Belgacom betreft, dat de volgende controleprocedure wordt toegepast.
138. Er werd een "Agreed-upon Procedure (AUP)" overeengekomen tussen de bedrijfsrevisor Deloitte en Belgacom voor de controle van de gescheiden boekhouding van 2007. De revisor heeft zijn opdracht conform de norm International Standard on Related Services (ISRS) 4400¹⁶ uitgevoerd.

¹⁶ Een exemplaar van deze norm kan worden geraadpleegd op: ftp://ftp.cordis.europa.eu/pub/fp7/docs/isrs44000_en.pdf

139. Het doel van een AUP-opdracht is om een revisor te gelasten een welbepaalde reeks van controleprocedures uit te voeren die in overleg werden bepaald tussen de revisor en de gecontroleerde entiteit, op een aantal vooraf vastgelegde documenten. De revisor stelt vervolgens een feitenverslag op waarin de resultaten van elke individuele controleprocedure worden omschreven.
140. Aangezien dat feitenverslag enkel betrekking heeft op de resultaten van de individuele procedures zoals beschreven in de AUP, geeft de auditeur geen enkele garantie wat betreft de algemene conformiteit van de gescheiden boekhouding met het KB van 4 oktober 1999. Het feitenverslag van de auditeur omvat dus geen overeenstemmingsverklaring. Het is aan het BIPT om op basis van het feitenverslag van de auditeur de vereiste conclusies te trekken wat betreft de conformiteit van de gescheiden boekhouding ten opzichte van het vigerende wettelijke kader.
141. Het gemeenschappelijke standpunt (05) 29 van de European Regulators Group¹⁷ beoogt de mogelijkheid om een beroep te doen op dit soort AUP-opdracht.

De audit van de gescheiden boekhouding had dus betrekking op:

- de Access-database gebruikt om de gescheiden boekhouding op te stellen;
- het Excel-bestand van de gescheiden boekhouding;
- de beschrijving van de werkwijze van het model van de gescheiden boekhouding;
- een toelichting omtrent de verschillen tussen de resultaten van de modellen voor 2006 en 2007.

5.1.1. Access-database

142. De database gebruikt als input de tool INCA. Deze tool vertegenwoordigt de kosten van Belgacom per REG-product. De gescheiden boekhouding wordt opgesteld door gebruik te maken van correspondentietabellen (*mapping tables*). De correspondentietabellen leggen verbanden tussen de kosten van de REG-producten en de kosten van de AS-producten. Deze tabellen worden opgesteld op basis van het causaliteitsbeginsel.
143. De revisor heeft de volgende verificaties van input-output verricht:
- overeenstemming van de aanvankelijke tabellen met de kostenbasis;
  - overeenstemming van de kosten van de tabellen met die van de voorgaande tabellen;
  - overeenstemming van de inkomsten van de winst- en verliesrekening met die van de gescheiden boekhouding.
144. De revisor heeft gecontroleerd of de tabellen die in elke query werden gebruikt, correct waren. Er werden geen fouten opgemerkt. De revisor heeft een opmerking gemaakt in verband met de query die wordt toegepast voor de berekening van de sleutel die wordt gebruikt om de ONP-LL-kosten toe te wijzen.
145. Er is een vergelijking gemaakt met de gescheiden boekhouding 2006. Uit de test kwamen de wijzigingen in de mappings tussen de twee boekjaren naar voren. De verschillen tussen 2006 en 2007 zijn geïdentificeerd.
146. De revisor heeft geen verschil vastgesteld tussen de schommelingen vermeld in de documentatie en deze geïdentificeerd in de Access-database.
147. De inachtneming van de criteria voor de classificatie van de inkomsten en de kosten is geverifieerd. Deze criteria zijn diegene die bepaald zijn in het koninklijk besluit van 4 oktober 1999.

5.1.2. Excel-bestand van de gescheiden boekhouding

---

¹⁷ ERG COMMON POSITION: Guidelines for implementing the Commission Recommendation C (2005) 3480 on Accounting Separation & Cost Accounting Systems under the regulatory framework for electronic communications, blz. 38.

148. De revisor heeft het Excel-model vanuit kwantitatief oogpunt gecontroleerd. De cijfers van het bestand en die van de database die gebruikt is om de gescheiden boekhouding op te stellen, zijn met elkaar in overeenstemming gebracht. Er zijn geen verschillen opgemerkt.

5.1.3. Beschrijving van de werkwijze

149. De revisor heeft de beschrijving van de werkwijze van het model van de gescheiden boekhouding gecontroleerd vanuit kwantitatief en kwalitatief oogpunt.
150. De cijfers van het bestand en die van de database die gebruikt is om de gescheiden boekhouding op te stellen, zijn met elkaar in overeenstemming gebracht. Er zijn geen verschillen opgemerkt.
151. De revisor stelt vast dat de beschrijving van de werkwijze overeenstemt met de stappen die worden gevolgd in de database die wordt gebruikt om de gescheiden boekhouding op te stellen.

5.1.4. Verschillen tussen de resultaten van de modellen voor 2006 en 2007

152. De revisor heeft de financiële gegevens uit de toelichting van de verschillen tussen de resultaten van de modellen voor 2006 en 2007 in overeenstemming gebracht met de financiële gegevens uit de database die als basis diende voor de gescheiden boekhouding. Er werden geen fouten opgemerkt.

5.1.5. Besluit

153. Deloitte heeft geen feitelijke vergissingen gevonden in de Access-tool die gebruikt is om de gescheiden boekhouding op te stellen. De revisor heeft geen feitelijke vergissingen gevonden in de documentatie die aan het BIPT is toegezonden.
154. De revisor heeft twee aanbevelingen geformuleerd. Het zijn:
- de rangschikking van het AS-product Payphone in de categorie Other;
  - de toewijzing van de ONP-LL-kosten op grond van de verdeling van de kosten onder de productcategorieën.

6. Publicatie van de gescheiden boekhouding 2007 op grond van artikel 60 van de wet van 13 juni 2005

155. De vraag rijst of deel 4.6 in verband met de publicatie van een winst- en verliesrekening en van het vast kapitaal voor de investeringen ook van toepassing is op dit deel.
156. Deel 4.6 is immers gebaseerd op artikel 2, § 5, van het KB van 4 oktober 1999. Het is betwistbaar of het Instituut zich nog op dit artikel mag baseren in het nieuwe regelgevingskader wegens het feit dat alleen de bepalingen van het KB van 4 oktober 1999 die betrekking hebben op het boekhoudkundige model en de boekhoudkundige methode, van toepassing zijn in het nieuwe regelgevingskader. Het kan m.a.w. worden betwist of het boekhoudkundige model en de boekhoudkundige methode de in artikel 2, § 5, van het KB bedoelde publicatie van de gescheiden boekhouding omvatten.
157. Voor zover deze bewering gefundeerd is, is deel 4.6 niet van toepassing op dit deel en baseert het Instituut zich op artikel 60, § 2, tweede lid, krachtens hetwelk het Instituut bepaalde boekhoudkundige informatie van Belgacom mag publiceren.
158. Dat artikel luidt als volgt:

§ 2. Wanneer het Instituut dit nodig acht, kan het, op gemotiveerde wijze, alle boekhoudkundige documenten, met inbegrip van gegevens over van derden ontvangen inkomsten, doen overleggen. Het Instituut bepaalt de termijn binnen dewelke de documenten moeten worden verstrekt.

Het Instituut kan dergelijke informatie publiceren wanneer zij bijdraagt tot een open en concurrentiële markt, met inachtneming van de regels inzake vertrouwelijkheid van de bedrijfsgegevens.”

159. De verschillende elementen van dit artikel, worden hieronder nader bekeken.

6.1. Auteur van de publicatie

160. Het Instituut meent dat het gepast is dat Belgacom de desbetreffende informatie publiceert en niet het Instituut zelf. Aangezien het op het stuk van de verplichting tot transparantie, die vastgesteld is in artikel 59 van de wet van 13 juni 2005, de taak is van Belgacom om de informatie te publiceren, meent het Instituut dan ook dat het omwille van de coherentie verkieslijk is dat Belgacom alle informatie publiceert.
161. Indien daarenboven in de praktijk de informatie die door Belgacom moet worden gepubliceerd overeenkomstig artikel 2, § 5, van het KB van 4 oktober 1999 (voormalige markten die onder het vroegere regelgevingskader vallen) zou moeten worden onderscheiden van de informatie die moet worden gepubliceerd door het BIPT overeenkomstig artikel 60 (markten die onder het nieuwe regelgevingskader vallen) dan zou een scheiding tussen relevante markten moeten worden gemaakt. Welnu, zoals reeds is vermeld, is er in het nieuwe regelgevingskader geopteerd voor de verdeling in bedrijfsactiviteiten die gemaakt is door het KB van 4 oktober 1999 en niet voor de scheiding tussen relevante markten. Omwille van de coherentie is het overigens verkieslijk dat dezelfde rechtspersoon alle boekhoudkundige informatie in haar geheel publiceert, ongeacht het toepasselijke regelgevingskader.

6.2. Te publiceren boekhoudkundige informatie

162. Het gaat om de volgende inlichtingen en documenten die identiek zijn met diegene waarvan de publicatie wordt opgelegd krachtens artikel 2, paragraaf 5, van het KB van 4 oktober 1999:
- een winst- en verliesrekening alsook het vast kapitaal voor de verschillende investeringen, aangezien de valorisatie van de interne verrekeningen van de ene bedrijfsactiviteit bij de andere duidelijk aangegeven moet zijn.
163. Artikel 60 bepaalt echter uitdrukkelijk dat het Instituut de boekhoudkundige informatie van de operator mag publiceren wanneer de publicatie bijdraagt tot een open en concurrentiële markt, met inachtneming van de regels inzake vertrouwelijkheid van de bedrijfsgegevens.

6.3. De publicatie van informatie dient bij te dragen tot de creatie van een open en concurrerende markt

164. Deze voorwaarde moet worden geïnterpreteerd conform artikel 5.4. van de Kaderrichtlijn¹⁸ dat zegt dat de nationale regelgevende instanties (en dus het BIPT) "alle informatie [dienen] te publiceren die kan bijdragen tot een open en concurrerende markt". (onderstreept door het Instituut)
165. In de bijlage bij Aanbeveling 2005/698/EG van de Europese Commissie van 19 september 2005 inzake scheiding van boekhoudingen en kostenberekeningssystemen onder het regelgevingskader voor elektronische communicatie verklaart de Europese Commissie:

"De door het regelgevingskader voorgeschreven boekhoudkundige informatie is van nut voor de nationale regelgevingsinstanties en andere partijen waarvoor de op deze informatie gebaseerde reguleringsbesluiten gevolgen kunnen hebben, zoals concurrenten, investeerders en consumenten. In dit verband kan de publicatie van informatie bijdragen tot een open en concurrerende markt en eveneens tot de geloofwaardigheid van het voorgeschreven boekhoudsysteem."

(...)

"1. Rapportage en publicatie van informatie

De volgende financiële gegevens moeten voor de relevante markt/dienst worden gerapporteerd en gepubliceerd (met inachtneming van de vertrouwelijkheidseisen en nationale wettelijke verplichtingen):

---

¹⁸ Richtlijn 2002/21/EG van 7 maart 2002

- winst- en verliesrekeningen,
- een overzicht van het geïnvesteerde kapitaal (uitvoerige berekeningsmethode en waarde van de gebruikte parameters),
- non-discriminatiegegevens (gedetailleerde gegevens van overdrachten), ...”

166. De Commissie beschouwt dus dat de publicatie van informatie kan bijdragen tot de creatie van een open en concurrerende markt. Die informatie is de informatie waarvan sprake in de lijst onder punt 1 hierboven “Rapportage en publicatie van de informatie”. Welnu, alle informatie die volgens dit besluit dient te worden gepubliceerd door Belgacom, stemt overeen met de lijst in kwestie.

6.4. Het Instituut dient, in het kader van de publicatie, de regels inzake vertrouwelijkheid van de bedrijfsgegevens in acht te nemen

6.4.1. Toepasselijke bepalingen

167. De regels waarnaar artikel 60 verwijst dienen dus te worden geïdentificeerd.
168. De wet van 13 juni 2005 bevat geen specifieke regels inzake de vertrouwelijkheid van de bedrijfsgegevens.
169. Er dient dus een beroep te worden gedaan op de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector (hierna de wet van 17 januari 2003).
170. Artikel 23, § 3, van deze wet schrijft het volgende voor:

“Het instituut draagt zorg voor het bewaren van de vertrouwelijkheid van de gegevens die door bedrijven worden verstrekt en die door het bedrijf als vertrouwelijke ondernemings- en fabricagegegevens worden beschouwd in de zin van artikel 6, § 1, 7° van de wet van 11 april 1994.

Wanneer het vertrouwelijke karakter van de gegevens die verstrekt worden door de onderneming, of van bepaalde van die gegevens, twijfelachtig lijkt, verzoekt het Instituut de onderneming uit te leggen om welke redenen volgens haar de betrokken informatie als vertrouwelijk moet worden beschouwd in de zin van artikel 6, § 1, 7° van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur.

Indien de onderneming nalaat de gevraagde motivering te verstrekken, of wanneer de onderneming de informatie waarvan sprake als vertrouwelijk beschouwt in de zin van artikel 6, § 1, 7° van de wet van 11 april 1994, mag het Instituut die informatie, op gemotiveerde wijze en nadat het de betrokken onderneming gehoord heeft, verspreiden, op voorwaarde dat die informatie niet vertrouwelijk is uit de aard van de zaak of krachtens de wet.”

171. Het tweede en het derde lid van de voormelde bepaling zijn toegevoegd door artikel 7 van de wet van 18 mei 2009, die in werking is getreden op 14 juni 2009 en die onmiddellijk van toepassing is. De kwestie van de toepasselijkheid van deze twee nieuwe leden op de gescheiden boekhouding 2007 wordt hieronder besproken, maar daarnaast wordt ook verwezen naar de juridische argumenten die ontwikkeld zijn in deel 3.2.

172. Zoals reeds vermeld is, heeft het Hof van Cassatie geoordeeld:

“In de regel is een nieuwe wet niet alleen van toepassing op toestanden die na haar inwerkingtreding ontstaan, maar ook op de toekomstige gevolgen van de onder de vroegere wet ontstane toestanden die zich voordoen of die voortduren onder vigeur van de nieuwe wet, voor zover die toepassing geen afbreuk doet aan reeds onherroepelijk vastgestelde rechten.”¹⁹

173. In het kader van het voormelde artikel 23, § 3, moeten de feiten worden bepaald waarmee rekening moet worden gehouden om de rechtspraak van het Hof van Cassatie toe te passen.

¹⁹ Cass., 12/01/1998, beschikbaar op juridat

De gescheiden boekhouding 2007 is op zich geen feit. Het is een document of een geheel van inlichtingen of van gegevens in de zin van artikel 23, § 3. Als zou moeten worden aanvaard dat de gescheiden boekhouding 2007 een "toestand" is in de zin van de rechtspraak van het Hof van Cassatie, dan zou Belgacom de toepassing van enkel het eerste lid van artikel 23, § 3 kunnen opleggen, met uitsluiting van het tweede en het derde lid, voor elk besluit van het BIPT dat volgt op de inwerkingtreding van de wet van 18 juni 2009, indien de gegevens waarover het gaat, betrekking hebben op een feit of een periode die voorafgaat aan de inwerkingtreding van deze wet. Nu is dat enerzijds onaanvaardbaar en anderzijds is dit niet bepaald in de wet noch in de rechtspraak.

174. De feiten die in aanmerking zouden kunnen worden genomen voor de toepassing van de jurisprudentie van het Hof van Cassatie in het kader van artikel 23, § 3, zijn onder andere de overlegging van de gescheiden boekhouding door Belgacom aan het BIPT, de akte waarin Belgacom deze inlichtingen vertrouwelijk heeft bevonden en de openbaring van de gescheiden boekhouding.
175. Het klopt dat Belgacom de gescheiden boekhouding 2007 aan het BIPT heeft overgelegd en deze als vertrouwelijk heeft beschouwd vóór de inwerkingtreding van de wet van 18 mei 2009. Bijgevolg moet ervan worden uitgegaan dat sedert de inwerkingtreding van artikel 23, § 3, eerste lid, tot aan de inwerkingtreding van de wet van 18 juni 2009 deze inlichtingen vertrouwelijk werden geacht. Vanaf de inwerkingtreding van de wet van 18 juni 2009 heeft het BIPT de mogelijkheid om de vertrouwelijke aard van deze gegevens te betwisten.
176. Het feit dat evenwel in dit deel wordt beoogd en dat dus het feit is dat in aanmerking moet worden genomen, is de publicatie van de gescheiden boekhouding, namelijk het feit van de inlichtingen openbaar te maken in de zin van artikel 23, § 3. De publicatie van de gescheiden boekhouding 2007 zal plaatshebben na de inwerkingtreding van de wet van 18 mei 2009. Bijgevolg moet met de nieuwe leden die door de wet van 18 mei 2009 zijn toegevoegd in artikel 23, § 3, rekening worden gehouden bij het onderzoek van het juridische kader met betrekking tot de publicatie van de gescheiden boekhouding 2007.
177. De publicatie van de gescheiden boekhouding 2007 is geen toekomstig gevolg van deze boekhouding dat zich zou voortdoen of zou voortduren onder vigeur van de wet van 18 mei 2009. De gescheiden boekhouding 2007 is immers op zich geen toestand die of een feit dat op een gegeven moment ontstaat, maar een geheel van informatie en de publicatie van de gescheiden boekhouding 2007 is geen toekomstig gevolg van deze boekhouding maar een stap in het proces van de gescheiden boekhouding (cf. supra).
178. Zelfs indien de publicatie van de gescheiden boekhouding 2007 zou worden beschouwd als een toekomstig gevolg van deze boekhouding, moet worden aanvaard dat de toepassing van de nieuwe wet (namelijk de wet van 18 mei 2009) geen afbreuk doet aan reeds onherroepelijk vastgestelde rechten van Belgacom. Het is niet omdat Belgacom krachtens artikel 23, § 3, eerste lid, zelf de inlichtingen kon identificeren die vertrouwelijk zijn dat deze inlichtingen voor altijd vertrouwelijk zijn. Ze blijven vertrouwelijk totdat het Instituut een standpunt inneemt over de vertrouwelijke aard in het kader van artikel 23, § 3, tweede en derde lid. De vertrouwelijke aard van de inlichtingen is unilateraal door Belgacom bepaald en heeft dus niet het voorwerp uitgemaakt van een akkoord waartoe het BIPT verbonden zou zijn. Bovendien blijkt uit de voorbereidende werkzaamheden dat de wetgever voornemens was artikel 23, § 3, te wijzigen om een eind te maken aan de onrechtmatige handelingen van de operatoren, wat impliceert dat hij zeker niet heeft gewild dat de rechten van de operatoren die voortvloeien uit artikel 23, § 3, eerste lid, en die tot deze onrechtmatige handelingen hebben geleid, onherroepelijk zouden zijn vastgesteld.²⁰

6.4.2. Definitie van de vertrouwelijke informatie

179. Artikel 6, § 1, 7°, van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur (hierna de wet van 11 april 1994), waarnaar artikel 23 verwijst, luidt als volgt:

“Een federale of niet-federale administratieve overheid wijst de vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument af, wanneer zij heeft vastgesteld

²⁰

Gedr. St., Gedr. St. 52, 1813, 001, blz. 9

dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van een van de volgende belangen:

(...)

7° het uit de aard van de zaak vertrouwelijk karakter van de ondernemings- en fabricagegegevens die aan de overheid zijn meegedeeld;" (onderstreept door het BIPT)

(...)

180. Het Instituut dient dus toe te zien op het bewaren van de vertrouwelijkheid van de ondernemings- en fabricagegegevens die uit de aard van de zaak een vertrouwelijk karakter hebben.
181. Het hof van beroep had in zijn voormelde arrest van 16 juni 2006 gepreciseerd dat enkel commercieel gevoelige informatie vertrouwelijke informatie is.

6.4.3. Toepassing van artikel 23, § 3, tweede en derde lid

182. Belgacom heeft via zijn bijdrage tot de openbare raadpleging over het ontwerpbesluit van het BIPT betreffende de gescheiden boekhouding, d.i. zijn niet-vertrouwelijke brief van 8/05/2009, laten weten dat de cijfers die in het model van gescheiden boekhouding opgenomen zijn, onder de commerciële vertrouwelijkheid vallen en dus niet mochten worden gepubliceerd. Het BIPT kon er terecht van uit gaan dat Belgacom hetzelfde standpunt zou innemen wat betreft het ontwerp van dit besluit.
183. Omdat de vertrouwelijke aard van deze cijfers in hun geheel, zonder uitzondering, twijfelachtig leek, heeft het Instituut met zijn brief van 26/06/2009 aan Belgacom gevraagd te motiveren waarom het vond dat de betreffende inlichtingen als vertrouwelijk dienden te worden beschouwd in de zin van artikel 6, § 1, 7°, van de wet van 11 april 1994. Met zijn brief van 8/09/2009 heeft Belgacom zijn standpunt opnieuw bevestigd. Het Instituut kan niet instemmen met de inhoud van deze brief en besluit om de publicatie van de te publiceren inlichtingen te bevelen om de volgende redenen.
184. Zoals het hof van beroep van Brussel geoordeeld heeft in zijn arrest van 15/06/2006 (R.G. 2004/AR/2657) (zie consideransen 25 tot 27), is de kostenstructuur van een operator vertrouwelijk indien deze derden in staat stelt om concrete informatie af te leiden over de productie- en beheersmethodes van de operator en over zijn organisatiestructuur. Dit is echter niet het geval met de te publiceren informatie. Er kan immers geen vertrouwelijke informatie worden afgeleid uit de kostenstructuren die opgenomen zijn in de te publiceren boekhouding.
185. Zodra de vertrouwelijke informatie is geïdentificeerd, dient aanvullend te worden bepaald of die informatie mag worden gepubliceerd. Het antwoord is in principe negatief krachtens het voormelde artikel 23, § 3, dat voorschrijft: "Het instituut draagt zorg voor het bewaren van de vertrouwelijkheid van de gegevens [die vertrouwelijk zijn in de zin van het voormelde artikel 6, § 1, 7°]". Zoals echter hierboven is uiteengezet, heeft het hof van beroep in zijn arrest van 16 juni 2006 dat principe afgezwakt:

32. "Overigens vormt de erkenning van de aan vertrouwelijke gegevens toegekende uitgebreide bescherming geen belemmering voor de publicatie van informatie met betrekking tot de gescheiden boekhouding waarin het koninklijk besluit van 4 oktober 1999 voorziet aangezien, zoals hierboven vermeld, het eigenlijke doel van de verplichting om gescheiden boekhoudingen te voeren, erin bestaat een analyse te leveren van de informatie die wordt afgeleid uit de boeken teneinde de prestaties van bepaalde bedrijfsonderdelen zo getrouw mogelijk weer te geven, als hadden zij als zelfstandige ondernemingen geopereerd, ten minste wat de gereguleerde activiteiten betreft." (vrije vertaling)

"Die voorstelling van de rekeningen wordt gerechtvaardigd door het algemene belang in het kader van de toepassing van de regels die de sterke ondernemingen een bepaald gedrag opleggen met de bedoeling een open en concurrerende markt te creëren. Het zou zijn doel missen indien ervan moet worden uitgegaan dat volgens de wetgever enkel de publicatie van een overeenstemmingsverklaring is toegestaan." (vrije vertaling)

34. (...) "De verslagen met daarin de winst- en verliesrekening en de balans in een vorm die compatibel is met de methode om het geïnvesteerd vermogen voor de

prijsbepaling te meten, kunnen, wat betreft de gescheiden boekhouding voor de gereguleerde bedrijfstakken, niet beschouwd worden als informatie die niet openbaar mag worden gemaakt.” (vrije vertaling)

“De situatie waarbij deze verslagen onder het zakengeheim zouden vallen bij gebrek aan een specifieke verplichting tot rekening en verantwoording per activiteit, is niet van toepassing. Volgens de Gemeenschapswetgeving in het licht waarvan de nationale bepalingen dienen te worden geïnterpreteerd, is de publicatie van die verslagen gerechtvaardigd door het algemene belang in die zin dat daardoor beter kan worden gecontroleerd dat de SMP-operatoren de verplichtingen die hen worden opgelegd door hun sterke positie op de markt, in acht nemen.” (vrije vertaling)

186. Het klopt dat het hof zijn arrest heeft uitgesproken in het kader van artikel 109, § 2, van de wet van 21 maart 1991 (vroeger regelgevingskader). De overwegingen van het hof gelden echter ook voor artikel 23, § 3, van de wet van 17 januari 2003 (nieuw regelgevingskader). Artikel 109, § 2, stelde immers:

“§ 2. Ten einde toe te zien op de naleving van de verplichtingen van dit hoofdstuk, legt de Koning, op advies van het Instituut, de boekhoudkundige principes vast die de leverancier van de dienst moet toepassen. In dat kader verstrekt deze aan het Instituut of zijn gevolmachtigden alle noodzakelijke inlichtingen. De vertrouwelijkheid van die inlichtingen wordt door het Instituut gegarandeerd. (...)” (onderstreept door het Instituut)

187. Zoals blijkt uit artikel 23, § 3, lid 1 tot 3, moet het Instituut zorg dragen voor het bewaren van de vertrouwelijkheid van de gegevens die door bedrijven worden verstrekt en die uit de aard van de zaak vertrouwelijke ondernemings- of fabricagegegevens zijn.
188. Artikel 109, § 2, dat is opgesteld in striktere termen voor het Instituut, staat gelijk met artikel 23, § 1, eerste lid.
189. Uit het voorgaande blijkt dat zelfs als de te publiceren documenten vertrouwelijke informatie zouden bevatten, quod non, deze documenten kunnen worden gepubliceerd overeenkomstig het voormelde arrest.

6.5. Publicatievoorwaarden

190. Deze laatste zijn identiek met diegene die vermeld zijn in deel 4.6.

6.6. Controle van de publicatie

191. Deze controle geschiedt op basis van de bevoegdheid van het BIPT om de naleving van zijn besluiten te controleren. Deze controle kan niet worden verricht ter gelegenheid van de in artikel 60 bepaalde jaarlijkse verklaring van het Instituut in verband met de naleving van het systeem, omdat de publicatie van de gescheiden boekhouding volgt na de jaarlijkse verklaring, zodat deze laatste daarop geen betrekking kan hebben.

7. Algemene conclusies

192. Met inachtneming van het advies van de bedrijfsrevisor, neemt het Instituut de volgende besluiten:
1. Belgacom is in het algemeen verplicht om rekening te houden met de aanbevelingen van de bedrijfsrevisor.
  2. Krachtens artikel 109 van de wet van 21 maart 1991 moet het Instituut de naleving van de boekhoudkundige principes vastgelegd in het KB van 4 oktober 1999 controleren en moet het jaarlijks een overeenstemmingsverklaring publiceren. Het Instituut heeft voor de gescheiden boekhouding 2007 van Belgacom de naleving van de hierboven vermelde boekhoudkundige principes geverifieerd, met uitzondering van artikel 2, § 5, van het genoemde KB en verklaart dat de methode om diezelfde boekhouding op te stellen voldoet aan de boekhoudkundige principes die vastgesteld zijn in het KB, met dien verstande dat artikel 2, § 5, van dat besluit, dat nog door het Instituut moet worden gecontroleerd, dus niet onder deze overeenstemmingsverklaring valt.

3. Overeenkomstig het voormelde artikel 2, § 5, moet Belgacom binnen een maand na de publicatie van dit besluit, de winst- en verliesrekening en het vast kapitaal voor de investeringen voor zijn gescheiden boekhouding 2007 publiceren, waarbij de valorisatie van de interne verrekeningen van de ene bedrijfsactiviteit bij de andere duidelijk aangegeven moet zijn. De publicatie door Belgacom dient te gebeuren op zijn website en moet vrij toegankelijk zijn. Er zal een link worden geplaatst op de website van het BIPT. Die link zal toegang verschaffen tot de informatie gepubliceerd op de site van Belgacom. Deze publicatie moet nog door het Instituut worden gecontroleerd en valt dus niet onder deze overeenstemmingsverklaring.
4. Overeenkomstig artikel 60 van de wet van 13 juni 2005 moet een door Belgacom aangeduide erkende bedrijfsrevisor op kosten van Belgacom de naleving van het in artikel 60, § 1, derde lid, vermelde besluit verifiëren en moet het Instituut elk jaar volgend op het rapport van de bedrijfsrevisor een verklaring publiceren in verband met de inachtneming van het systeem door Belgacom. Het Instituut verklaart dat de controle van de revisor voor de gescheiden boekhouding 2007 voldoet en dat Belgacom zijn verplichtingen in verband met de boekhoudkundige scheiding heeft vervuld voor de gescheiden boekhouding 2007, waarbij de verplichting die is vastgelegd in punt 4 van dit deel niet onder deze verklaring valt.
5. Overeenkomstig artikel 60, § 2, laatste lid en de motieven die in dit besluit vermeld zijn, besluit het Instituut dat Belgacom dezelfde inlichtingen moet publiceren als diegene die bepaald zijn in artikel 2, § 5, van het KB van 4 oktober 1999 volgens dezelfde nadere regels als diegene die vastgesteld zijn in punt 2 van dit deel, waarbij één enkele publicatie uiteraard voldoende is.
6. Dit besluit doet geen afbreuk aan het recht van het BIPT om op basis van de gescheiden boekhouding van Belgacom de afwezigheid van concurrentievervalsende praktijken (in het bijzonder van discriminatie en onrechtmatige kruissubsidiëring) te controleren.

8. Beroepsmogelijkheden

193. Overeenkomstig de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 kan tegen dit besluit beroep worden ingesteld bij het hof van beroep te Brussel, Poelaertplein 1, B-1000 Brussel binnen zestig dagen na de kennisgeving ervan. Het hoger beroep wordt ingesteld: 1° bij akte van een gerechtsdeurwaarder die aan de tegenpartij wordt betekend; 2° bij een verzoekschrift dat, in zoveel exemplaren als er betrokken partijen zijn, ingediend wordt op de griffie van het gerecht in hoger beroep; 3° bij ter post aangetekende brief die aan de griffie wordt gezonden; 4° bij conclusie, ten aanzien van iedere partij die bij het geding aanwezig of vertegenwoordigd is. Met uitzondering van het geval waarin het hoger beroep bij conclusie wordt ingesteld, vermeldt de akte van hoger beroep, op straffe van nietigheid de vermeldingen van artikel 1057 van het gerechtelijk wetboek.

M. Van Bellinghen
Lid van de Raad

G. Denef
Lid van de Raad

C. Rutten
Lid van de Raad

E. Van Heesvelde
Voorzitter van de Raad